

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Éves 24 korona.
Féléves 12 korona.

VIDÉKEN:

Éves 28 korona.
Féléves 14 korona.

HIRDETÉSEK:

Ötvenéves példát sor egyeztet 20 fillér,
minden következéskor 10 fillér.

Ötvenéves példát sor egyeztet 20 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 207.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 221.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Péntek, január 12.

Mai számunk főbb közleményei:

Boldog újévát kíván a király.
A vasuti szállítás újabb megdrágítása.
Tízszázalékos az aradi beszámoló emlékére.
Megnyílt az aradi új indóház.
Tragikus elmúlások.
Az üldözött színészné.
Hat mágnású szerelme.
A közönséghez!
Tűz Frigyes főherceg bécsi palotájában.
Tarkaságok.

Az új perronon.

Arad, január 11.

Ne vegyük kicsibe a magunk nagy eseményeit azért, mert máshonnan nézve apróknak, tulságosan helyi ügyeknek látszanak. Valljuk be: az a nap, amelyen az aradi új állomási épületnek elkészült felét vagy két-harmadát átadják a közönségnek: az a január huszadika nálunk szép és nagy lesz. Más városnak is van ilyen állomás-háza, (a hivatalos stílus „felvételi épület”-nek nevezi, de közszája sohasem jut ez a szó.) talán szebb is és mindenesetre olyan régen, hogy ők már nem találják gyönyörűséget benne. De azoknak a városoknak lakói és utazói nem röstelkedtek és nem bosszankodtak harminc esztendőn keresztül egy olyan állomásépület fölött, amely az Aradnál kisebb, jóval kisebb városok és forgalmi középpontok között is már csak egynek van: Püspök-

ladánynak. Annak a külseje emlékeztet az aradira: a fa-ketrecokkal és a sinek fölé épített gerendatetővel, amely azt a fontos rendeltetést tölti be, hogy az állomásra érkező lokomotivok füstje onnét a váróközönség szeme közé és orra alá csapódjék le. Végre, január 20-án, elhagyjuk Püspökladányt s mire a pályaudvar többi része is elkészül, utolérjük Temesvárt, Szegedet, Debrecent, sőt Ceglédet, amely város egy palota-indóházat köszönhetett annak a véletlennek, hogy a képviselője, Kosuth Ferenc kereskedelmi miniszter volt. *Wer sein Bród nie mit Thränen ass...* csak az tud örülni egy modern, kényelmes közlekedési eszköznek, aki annak ellentétét hosszú időn át kóstolta, ette, a nélkül, hogy a változásra a legkisebb kilátása lett volna.

Január 20-án azonban már vidáman kocogunk az új állomás perronján. Hiszen eddig nekünk perronunk se volt s a valóságban jogtalanul árulták a perron-jegyeket. A novemberből egy vállalkozói baleset folytán január, sőt majdnem február lett, de végül is, akik ezideig meg nem haltak és nem fognak meghalni, elérhetik ezt a lehetetlennek hitt valamit. A stílszerűség kedvéért pedig már új vasuti üzletvezető avathatja fel az új közlekedési csarnokot, aki kétségtelenül örül annak, hogy kerületének központján ilyen épület szolgálja a forgalmat.

A város külseje, az idejövő idegenre tett benyomás tekintetében fontos hivatása van ennek az új épületnek. Valami azonban fordítva lesz, mint eddig. Most az idegent a vasuti állomás vigasztalan képe lepi el az első kellemetlen impresszióval, amely lassan-lassan eloszlott, amint a jövővény beljebb került a városra. Ezután pedig a vasuti állomásnak biztató, megnyerő látványát lehangozóan váltja föl az a csunya rész, amely a vasuti állomástól a főut kezdetéig vezet. Akár a lovasuton jön a lovasut pocsolva-telkein keresztül, az elhagyott Mittelman-gyár mellett, akár az autóbusszon, vagy kocsikon a viadukt mellett, a sivár Béla tér oldalán, az élővíz-csatornán keresztül, — látnia, éreznie kell, hogy ez minden, csak nem nagy város. S ha később az Andrássy-tér tetézik is neki, aligha változtat a véleményén, hogy ez a város olyan, mint egy fél-dandy, aki elegáns nyakkendőt és redingót visel, de a nadrágja rongyos, a cipője csupa sár és piszok, és a harisnyája kötő nélkül fityeg le.

A nagynemzen elért, rég vágyott új vasuti állomás kettős erővel kell, hogy siettesse a vasúthoz vezető utnak rendezését, modern kiépítését, nagyvárosi külsőbe való öltöztetését. Igaz, a város átérzi ennek fontosságát, s a régi baklövésektől és városrendezési hibáktól félve, országos tervpályázatot ír ki annak a problémának

Az ördög pénze.*

Írta: Szőlősi Zsigmond.

Az agglegények klubjának az estéjén mondotta el egy kövér ur a következő történetet.

I.

Lakott itt Budapesten egy becsületes, de szegény fiatalember, — Zsibrik Lejosnak hívták, — aki nagyon szeretett billiárdozni, de még jobban szeretett volna enni, mert szörnyű módon éhezett. A billiárdozásról még csak lemondott volna, de hogy ne is egyék, azt se-hogy sem tudta megszokni. Negyvennyolc óráig még csak tűrte a koplalást, de tovább nem és elszánta magát a legvégsőre. Elhatározta, hogy eladja a lelkét az ördögnek.

Főlkérésre tehát egy öreg asszonyt, akitől tudva volt, hogy élénk üzleti összeköttetésben áll a pokollal és előadta neki a szándékát. A banya meglehetősen kelletlen képpel hallgatta végig, aztán így szólt:

— Hozzám hasztalan fordult, fiatal ember, mert én már nem foglalkozom ilyesmivel. Milyen ilyen rossz világot élünk, a pokolnak nincs többé szüksége közvetítőkre, provizórt nem fizet, mert jönnek az emberek maguktól is. Legjobb menjen egyenest az irodába, a címet szívesen megadom. Van valami protekciója?

— Hiszen ha protekcióm volna! — sóhajtott szomorúan a fiatalember.

— Biz az baj, — mordította a banya. — De lehet, hogy boldogul így is, elég jóképű ember, az ilyeneket szereti az ördög is.

Zsibrik megköszönte a címet és ment. Az ördög nagy ur, természetesen nagy ur módon van berendezve a hivatala is. Zsibrik dobogó szívvel, de elszántan lépett be a márványos, aanyos előcsarnokba. Egy fiatal, mosolygós képű ördög igen előzékenyen táncolt elébe:

— Mivel szolgálhatunk?

A fiatal ember elfogódva dadogta:

— A lelkemet kívánnám eladni.

Az ördögököske helyeslően bólintott:

— Ugy? és a feltételek, kérem?

Zsibrik nem volt tisztában a kérdéssel.

— A feltételek? Nem értem, kérem.

— No igen. Szeretem, rang, hírnév, játékszerencse, vagy gazdagság?

— Pénzt, pénzt szeretnék! — válaszolta mohón az ifjú.

A fiatal ördög a lépcsőre mutatott.

— Első emelet jobbra! — mondotta.

Zsibrik meghajolt, aztán kissé ingadozó léptekkel haladt fel az emeletre. A jobbrol nyíló hatalmas teremben nagyon sokan voltak: elegáns és rongyos emberek vegyesen. Zsibrik bizonyos meglepetéssel látott ott csomó nagyurat, akiket látástól már ismert, köztük négy vagy öt bankdirektort is, akiknél állásért jelentkezett. Mindezek sápadt arcai rendre léptek a függönyös fülkébe, aztán gyorsan, majd-

nem futva távoztak. Szerényen végigvárta, míg rákerült a sor, akkor ő is belépett. A fekete bársonnyal bevont asztal mögött egy öreg, rápaszemes ördög állt és kissé elcsodálkozott, mikor Zsibrik elmondta, hogy mi járathat van.

— Hja, hja, romlik a világ! — mondotta, a fejét bólintgatva. — Ezelőtt is jöttek fiatal emberek, de nem pénzért. Az egyiknek hírnév kellett, a másiknak dicsőség, a legtöbbnek igaz, amelylyel az imádottja szívét megejtessék. És önnek pénz kell. Pénz! Szegény idealizmus!

Zsibrik elpirult.

— Éhes vagyok, — suttozta szegénykezve.

— Persze, persze! — bólogatott az öreg ördög. Aztán elővett egy kis bőrbugyellárist, beleletett öt aranyat és átnyújtotta Zsibriknek.

— No, fogja!

A fiatalember megrökönyödve bámult rá. — Ennyi az egész — kérdezte csalódott hangon.

Az ördög legyintett.

— Ne féljen semmit. Ez a pénz az, ami önt hozzánk köti és nálunk tartja. Majd ha egyszer meghal, ez az arany ott lesz elszálló lelke kezében is. Csak a pokol kapujában vezetik el tőle, addig tulajdoni rajta nem tud. Ez a pénz a mi szerződésünk, a mely addig tart, a meddig ebből tart és a melyet csak maga a pokol oldhat föl.

A fiatal ember egy kicsit megborzongott, de aztán hirtelen elhatározással elkapta

* A kitűnő írónak „Külföldi történetek” című most megjelent értékes novellás kötetéből.

megfejtésére, hogy lehetne ebből a sivar valamiből megnyerő, az építkezést kedvet is csábító városrészt kijelölni?

A tervezéseket gyorsan váltsa föl a cselekvés, a munka. Ha éveken át sürgöttük és szidtuk a kormányokat, hogy a városnak nem adja meg a hozzá méltó állomásépületet, — ne adjunk alkalmat, hogy a kormány visszaadhassa nekünk a szemrehányást, olyan formába, hogy a mikor megkaptuk az új pályaudvart, nem oszánjuk meg a hozzá illő — várost.

Boldog új évet kíván a király.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, január 11.

Hosszu szünet után ma újra együtt a képviselőház, még pedig olyan sok képviselővel, hogy Návay elnök már tíz óra mulán néhány perccel megnyithatta a képviselőház ülését. Először Hazai Samu miniszter jelent meg. Amint mondotta, azért, hogy a maga szorgalmával példát adjon, mert a generális példája buzdítja leginkább háboruban a közkatonákat. Pedig háboru lesz. A körvonalai már láthatók a Justh-párt tájékán, ahol a költségvetés tárgyalásainak idejét hosszúra kívánják prolongálni.

Az igazságügyi költségvetés van soron. Kenedi Géza előadó rövid ismertetése után Szalay László Kossuth párti beszélt. Ugyancsak röviden, nagy általánosságokban. Ráth Endre Justh-párti beszédjében a bírák sorsán kesergett. Juriga Nándor az agitátorok életét óhajtotta megédesíteni.

Az ülésről ezt jelenti tudósítónk:

Az ülést Návay Lajos elnök féltizenegykor nyitotta meg. Bejelentette, hogy a király a képviselőház újévi jókívánságait köszönettel viszonozza. Bemutatta Rudnay Alajos képviselő levelét, melyben a privigyei terület mandátumáról lemond. A lemondást a Ház tudomásul veszi s a választás iránt akkor intézkedik, ha a mandátumot megtámadó kérvény sorsa felől a Kuria értesítését megkapta.

Több kérvény és felirat bemutatása után a napirend szerint áttért a Ház az igazságügyi tárca költségvetésének tárgyalására.

Kenedi Géza előadó röviden ismerteti és elfogadásra ajánlja a költségvetést.

Szalay László a Kossuth-párt nevében szólal föl s konstatálja, hogy a militarizmus előnyomulását megsínyli az igazságügyi tárca is. Igazi fejlesztő munkára semmi költség nincs a tárca költségvetésében, csak toldozás-foldozás az egész. Sürgősen a kereskedelmi törvénynek s egész magánjogunknak szervezési reformját óvatossá tesz az ellen, hogy a miniszter, akár csak ideiglenes intézkedés formájában is, a bírói függetlenséghez hozzányúljon. Ez olyan értékes alkotmánybiztosíték, a melyet apró érdek-ek kedvéért érinteni se szabad. Feltétlenül helyteleníti a titkos minősítést is. A költségvetést nem fogadja el.

Ráth Endre a Justh-párt nevében szól a költségvetéshez. Nincs bizalommal a miniszter iránt, akinek egész munkája adminisztrációból és itt-ott való politizálásból áll. Szintén tiltakozik a bírói függetlenség érintetlenség elvének megbotyogatása ellen. Helyteleníti, hogy a miniszter többször úgy nyilatkozott a bíróságok tagjairól, hogy azok nagyrésze nem tud hivatásának megfelelni.

Székelly Ferenc igazságügyminiszter: Sohasem mondtam!

Ráth Endre: Be fogom bizonyítani, de kérem, hogy ne a fejét tegye rá a miniszter ur, mert megint helytelen volna megtartani. Részletesen foglalkozik a bírói előléptési viszonyokkal, melyeket a legrosszabbaknak mond. Jórészt ez az oka a bírósági ügymenet lassúságának. Határozati javaslatot nyújt be, hogy a bírói és ügyészi státusz választásának szíjjel és jegyzői állásokról időről időre az igazságügyminiszter a Ház elé jelentést terjesszen.

Juriga Nándor az alsóbbfokú igazságügyi tisztviselők fizetésének gyökeres rendezését kívánja. Kifogásolja azután, hogy az igazságszolgáltatás menetében az ügyvédeknek igen nagy befolyást engednek s szóvá teszi, hogy a túl magas ügyvédi költség megállapítás óriási terhet a népen. Hangoztatja, hogy minden bírónak érteni kell annak a népnek a nyelvén, amely felett bíraskodik. Szükségesnek tartja, hogy még az idézések is az illető nép nyelvén is szóljanak. Az idézetek szövegét is ki kell adni nemzetiségiek nyelvén, nemcsak magyarul. A büntető törvénykönyv ama paragrafusát, mely az igazságszóló szót megváltoztatandónak tartja. A költségvetést nem fogadja el.

A holnapi ülés napirendjének megállapítása után elnök az ülést bezárta.

A vasuti szállítás újabb megdrágítása.

— Az aradi Kamara tiltakozása. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 11.

Amint ismeretes, a kormány még a múlt évben bejelentette a parlamentban, hogy az államvasutak szűkös pénzügyi viszonyaira való tekintettel a folyó évben kénytelen lesz a vasuti fuvardíjakat felemelni. Bár az érdekeltiség tiltakozott a rövid két esztendő alatt immár második tarifaemelés ellen, a kormány azonban a vasuti szállítási díjak felemelésének tervétől nem állt el, úgy, hogy az erre vonatkozó intézkedés már meg is történt. Eszerint a szállító közönségnek már most számolnia kell azzal, hogy március hó 1-től kezdve a vasuti gyors- és teherárakat jelentékeny módon felemelt tarifák mellett lesz kénytelen szállítani.

Az aradi Kereskedelmi- és Iparkamara most tiltakozik a vasuti szállításnak újabb megdrágítását maga után vonó rendelkezések ellen.

A vasuti üzletszabályzat értelmében ugyanis a vasut követelheti, hogy a feladó a darabárakat a rendeltetési állomás nevével tartós módon jelölje meg. A vasutak azonban e jogukat eddig nem éltek, mert, amint ismeretes, csupán azt követelték meg, hogy a feladók csak olyan megjelölésekkel (jellel, számmal) lássák el a küldeményeket, amelyek a darabokon megmaradnak és alkalmasak arra, hogy a különböző küldeményeket egymástól megkülönböztessék. Most azonban a vasut nem elégzik meg ezzel, hanem az üzletszabályzatban biztosított, de eddig igénybe nem vett, jogánál fogva megköveteli, hogy a darabárak küldemények minden darabján a rendeltetési állomás tartós módon jelöltessék meg, ha pedig a feladó ennek a kötelezettségének nem tenne eleget, vagy a rendeltetési állomás nevét csak olvaszhatatlanul jelölte meg, akkor a megjelölést a vasut forrja teljesíteni, de ezért az áru darabjéért 10 fillér mellékköltséget fog felszámítani.

Az aradi Kamara, amelynek figyelmét erre az új rendeletre Bauer Károly ker. tan., aradi bornagykereskedő hívta fel, a kereskedelmi miniszterhez alaposan megindokolt felterjesztést intézett, amelyben rámutat ennek az első pillárra nem is nagyjelentőségűnek látszó új rendelkezésnek a rendkívül káros és súlyos terhet jelentő következményeire. Eltekintve ugyanis attól, hogy ez az új intézkedés lényegesen hozzá fog járulni az élelmiszerek, mint: győ-

sz erszényt és futott — egyenesen egy vandéglóba.

II.

Zsibrik hamarosan rájött, hogy az ördög gavallozatosan fizet. A fekete bugyelláris kimeríthetetlennek bizonyult. Költhetett akármenynyit, az öt arany ott volt benne mindig, vadoztató, friss veresű, fényes aranyat. A szegény fiúból természetesen most már gazdag fiu lett, eleinte egyebet se oszalt, csak evett és billárdozott, de később megismerkedett az úri kedvtelések egész pazar sorozatával. Palotában lakott, lakójokat, fogatot tartott, fürdött a pezsgőben, játszott a lóversenyeken: a kis erszény tartalma azonban teljes épségben maradt mindig.

Jó darab ideig pompásan érezte magát, hiszen mindene volt, amit csak kívánhatott, s ráadásul annyi jóbarátja, hogy udvart tarthattott magának, mint valami fejedelem. Olyan tékozlást művelt, hogy a rendőrség figyelmét is felkeltette vele; de az aranyai valódiak voltak, az élete pedig makulátlan, semmit sem süthettek ki ellene.

Hanem egyszer... egyszer rája jött a csömör. Kezde te unni a fényt, a mulatságot és különösen a barátait. Eszébe jutott, hogy mikor szegény legény volt, egy barátja se volt. A gyomra is megéheztette a sok dáridót, aludni meg egyáltalában nem tudott. Az éjszakái rettenetes hosszúságúak lettek és ezek a hosszú éjszakák tele voltak rémekkel. Sötét gondolatok egész ádáz raja tört rá és egész testét ellepte

az izzadság. Örökké a kinszenvedésekre gondolt, a melyek szegény eladott lelkére vártak és a hajnal úgy találta sápadtan, verejtékes homlokkal, mélyen beestt szemmel.

Egette az ördög pénze; menekedni szeretett volna. Sővárógta vissza a nyomort, az éhséget. De hasztalan próbált mindent, a bugyelláris nem ürült, akárhányszor szedte ki belőle az aranyakat.

Végre egy utolsó próbára szánta el magát Elment a templomba. Félve osont be és meg huzódott egész hátul, a koldusok között. Imédkozni is szeretett volna, de nem merészt; hanem mikor a sekrestyés jött a perselylyel, kiarkolta a tárca egész tartalmát és a perselybe dobta.

De az aranyak, mintha a perselynek fenekére se lett volna, kibullítottak, a földre estek mind az utolsóig. Csodálatosképen ezt senki más nem vette észre, de Zsibrik látta és szeme ki meredt a rémülettől. Egész testében reszketve surrant ki az Ur házából és mohón huzta ki az erszényét. Benne volt az arany hiánytalanul.

— Nincs mentsegi! — dadogta fakó ajkakkal és másodszor is elismételte magában: — Nincs mentsegi!

Nár volt, mégis rázta a hideg. Szinte félőráltan bódorgott egész nap az utcán és mire beállt a sötétség, gyökeret vert lelkében a végső elhasználás:

— Ez az élet így nem élet tovább. Inkább teljék be a végzetem. Meghalok.

III

Ment a Margithidra, hogy a Dunába vesse magát. Megrokkant testtel járt föl és alá a kőkoronás oszlopok között mialatt lelkében fiatal léte még egyszer tusára kelt gyilkos kétségbeesésével. De már a korláthoz lépett, mikor észrevette, hogy közvetlen mellette egy nőalak hajlik át azon, nyilván azzal a szándékkal, hogy átvesse magát rajta. Epen csak annyi ideje volt, hogy megragadhassa a karját.

Az öngyilkosjelölt hátrafordult. Fiatal, szép leány volt, sápadt arcából szinte kivilágított gyönyörű két fekete szem.

— Mit akart, boldogtalan? — kérdezte tőle Zsibrik az izgatottságtól remegő hangon. — Meg akart halni?

A leány egy darabig nem tudott szóhoz jutni, de aztán tompa, de elszánt hangon felelt:

— Igen.

— Ilyen fiatalon, ilyen szépen; miért?

— Mert az életem nem élet. Csupa nyomorúság. Fiatal vagyok és én mondja, szép is vagyok; de mi gyönyörűségem van mindebben? A fiatalágom rabszolgátságban telik, a szemem fénye és az arcam frissessége elvesz a nyomorult küzdésben azért a falat kenyérért, meg egy darab rongyért, amiből szoknyát varrhatok magamnak.

Nagyon szép volt, mialatt így beszélt. A szemében könnyek ragyogtak és az arcát kigyulasztotta láadó szépségének keserű föllebbanása.

mölesök, különböző husneműek, főzelékek, halak, tejtermékek, stb. árának a még nagyobb megdrágulásához, súlyos terheket ró mind azokra a kereskedőkre és iparosokra, akik évente több száz, sőt több százezer darabút adnak fel vasúti szállításra. Hiszen nem egy gyári és nagy kereskedelmi vállalat naponta átlag 100 darab árucsomagot is felad; már most, hogy volna képes rendes személyzetével minden egyes darabon „tartósan” megjelölni a rendeltetési helyet? Fettesse rá minden darabra? Hiszen akkor állandó munkásokat kellene tartania, akik egyebet sem csinálnának, mint egész nap szállítandó árucsomagokra a rendeltetési helyet festésként rá! Vagy készítesen nyomtatott karton vagy bádorgéculákat? Hiszen évente száz és száz helyre szállít árut! Vagy ne jelölje meg az árukon a rendeltetési helyet és fizesse minden egyes darabért a vasútnak 10 fillért? Hiszen így egy szónak az árucsomagon való megjelölése többbe kerül, mint maga a vasúti szállítás! Ez utóbbi egyébként a vasutnak is jelentékeny költségbe kerülne, mert a vasutnak sincsenek nélkülözhetetlen munkásai és emellett óriási mennyiségű állomási cédulát kell nyomtatnia, még pedig olyan állomásokról is, amelyekre évente esetleg egy vagy két árut adnak fel, mert a vasut előre nem láthatja, hogy melyik állomási cédulából hány fog kelleni. Ez az új megjelölési kényszer azonban egyéb okoknál fogva is káros a kereskedelemre és iparra. Amint ismeretes ugyanis, általános szokás, hogy ugyanazt a zsákot, dobozt, vagy ládát többször használják csomaglásra, de ha a rendeltetési helyet rá kell festeni, akkor csak egyszer lehet igénybe venni, mert lekaparni róla a festéket, újból ráfesteni egy újabb állomási nevet, olyan óriási munka volna, amelyet nagyobb vállalatokban keresztülvinni csaknem lehetetlen.

Egyébként, amint a Kamara felterjesztésében részletesen kifejti, ennek az új megjelölési kényszernek nem is lesz meg az az eredménye, amit a vasutak attól várnak. A vasutak ugyanis azt remélik, hogyha a feladó is megjelöli a csomagon a rendeltetési helyet, — mert amint ismeretes, a vasut jelenleg is ragaszt minden árucsomagra cédulát, amely megjelöli a rendeltetési állomást — akkor a darabáruk elcsesrése és elhúrolása meg fog szűnni. Eltekintve attól, hogy egy nagy vállalatnak sokkal nagyobb költséget jelent az, hogy be kell majd rendezkednie több ezer darabáru a rendeltetési hely megjelölésére, mint amekkora kára van egy-két elvezett áru darab után, mi fog történni a jövőben is, ha egy árucsomag pl. Budapest helyett Bukarestbe kerül? vissza fogják talán szállítani a rendeltetési helyére? Szó sincs róla; ugyanaz fog történni, mint akkor,

amikor csak a vasut jelölte meg a rendeltetési helyet, ha meg lehet állapítani, hogy ki a feladó, akkor visszaküldik, ha nem: elárverezik. Ezért pedig nem érdemes az áruszállítást annyira megnehezíteni.

Éppen ezért a Kamara leghevesebbnek tartaná, ha az államvasutak igazgatósága ezt a sérímes és előrelátólag semmi törvényes eredményre nem vezető rendeletet visszavonná, vagy legalább is a forgalom követelményeinek megfelelő módon megváltoztatná, amint az ország vasutigazgatás is tette, amely a múlt évben szintén kiadott ilyen rendeletet.

Tisza serleg az aradi beszámoló emlékére.

— A harcias Justh. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése)

Budapest, január 11.

A képviselőház ma folytatta karácsonykor félbeszakított tanácskozását s megkezdte az igazságügyi költségvetés tárgyalását. A politikában egyelőre csend van, az igazságügyi kérdések sem túlságosan érdeklik a képviselőket s így a mai ülésen még, pártkülönbség nélkül nagyon mérsékelt számban jelentek meg.

Héderváry Károly gróf miniszterelnök néhány napig még nem mozdulhat ki a lakásáról s ma nem jöhetett be a Házba. Az ellenzéki vezérek közül Kossuth Ferenc szintén gyöngélikedik. Andrássy Gyula gróf pedig távol van a fővárostól. Apponyi Albert gróf és Justh Gyula azonban már korán reggel megjelentek.

(Tisza üdvözlése.)

A munkapárti oldalon Tisza István grófot várták. Azok a képviselők, akik Tiszát aradi beszámolójára leköszönték, ennek emlékére serleget készítettek, valamennyien rávésették a nevüket s most át fogják adni Tiszának. Herczeg Ferenc lesz az alkalmi szónok s ő fogja a társaság nevében a poharat átnyújtani.

Budapestről jelentik: A képviselőház háznagyai hivatalában ma délután közvetlenül az ülés vége előtt összegyűltek a Nemzeti Munkapárt ama tagjai, akik Tisza Istvánt legutóbbi beszéde alkalmával Aradra kísérték, hogy emléktárgyat nyújtsanak át neki. Ez az emléktárgy egy ezüst serleg, amelyen az összes, kíséretében volt képviselők aláírása be van vésve,

azonkivel e szavak „Arad 1911. október 19.” A képviselők nevében Herczeg Ferenc a következő szavakkal üdvözölte Tisza István grófot:

Tisztelt Barátom! Mikor legutóbbi beszéded alkalmával Aradra kísértünk, a jelenlevők körében felmerült az az eszme, hogy e szép nap emlékéit valamilyen formában örökítsük meg. Elhatároztuk, hogy e szerlegbe bevésztjük aláírásunkat és ezt ma azzal a kéressel nyújtjuk át neked, helyezd el a geszti ebédlőben, hogy az a sok ur és hölgy, aki a Tisza nevet viseli és viselni fogja, ebből is láthassa, hogy bár sok volt az ellenfeled, mert sok harcot kellett végig vívnod, mégis mindig voltak barátaid, akik lelkesedéssel és meggyőződéssel kitartottak melletted. Ezzel a kérelemmel nyújtjuk át ezt a szerény emléktárgyat.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után Tisza István a következőképen válaszolt:

Tisztelt Barátaim! Nagyon köszönöm ezt a figyelmet és a szép emléktárgyat Ti, akik engem ismertek, jól tudjátok, hogy én a baráti érzelmeket mindig a legnagyobb mértékben szoktam viszonzni. Ezt akarom a jövőben is tenni.

Tisza István gróf ezután még egyszer megköszönte a szép ajándékot és hosszasan elbeszélgetett a jelenlevő képviselőkkel.

(Perczel — báró.)

A munkapárti folyosón arról is beszéltek, hogy Perczel Dezsőt, akit a betegsége mostanában távol tart a Háztól, a király bárói rangra fogja emelni a hatvanhetes politikának és a közügyeknek t. t. szolgálatiért.

(Justh villamai.)

Tíz órakor jelent meg Justh Gyula, akit hívei lelkes éljenzéssel fogadnak.

— Harcos, boldog üjszandót! — így gratuláltak neki.

— Bizony harcosabb esztendőre van kilátás, mint amilyen az elmúlt esztendő volt.

A kormánypárt soraiban hamarosan elterjedt ez a kijelentés. Návay Lajos mosolygott.

— No, a múlt év se volt éppen a béke esztendeje, — mondta.

Abban a csoportban, amely Justhot körülvette, Kossuth Ferenc békülékeny cikkeiről folyt a szó. Justh így nyilatkozott Kossuth magatartásáról:

— Meg vagyok győződve, hogy Kossuth cikkét, mint a harc folytatása ellen irányuló véleményt értelmezni nem lehet. Fel se tételezem, hogy Kossuth ne tudná, hogy a nyár folyamán megállapodtunk Déry Zoltánnal és ez a megállapodás az volt, hogy a katonai javaslatok ellen minden eszközzel harcolunk. Déry ezt a megállapodást, nem a maga, hanem a pártja nevében kötötte. Kossuth ne tudná ezt? Én és pártom álljuk a kötést és azt hiszem Déry is.

Szóba kerültek azután azok a hírek, amelyek szerint a kormány csak ősszel soroztat.

— Engem nem érint, — mondta Justh — hogy ősszel vagy tavasszal akar-e soroztatni a kormány. Közömbös, mikor terjeszti az ujoncjavaslatot a Ház elé. Én és a pártom a rendes ujoncjavaslat ellen is a legenergikusabb harcot fogjuk indítani. Addig, amíg az általános választójogot meg nem kapjuk, küzdünk minden katonai javaslat ellen. Rendes ujoncot sem adunk.

Justh Gyula behatóan tanácskozott Rattyányi Tivadar gróffal és Polónyi Gézával. Polónyi ezt mondotta:

— Sok érdekes dolog van a háttérben, de

— Inkább meghalok, mint hogy így, nyomorban töltsöm az életemet.

Zsibrik lelkeben egy új elhatározás támadt. Az elkárhozásra még ráérek, — gondolta magában — és mielőtt a pokolba megyek, megmentem és boldoggá teszem ezt a veszendő, szegény, szép teremest.

— Izsza van, kisasszony, — mondotta. — de azért meg ne haljon. A nyomorúságtól én megváltom. Jöjjen velem, legyen a feleségem. Semmit se kérek magától, csak azt az egyet, éljen úgy, ahogy élni szeretne. Maga a legszebb leány, akit idáig életemben láttam; kívánom, hogy egyetlen vágya, sőt a hiúságának egyetlen szeszélye se maradjon teljesületlen. Akarja?

A leány úgy meg volt lepve, hogy egy hanggal se tudott válaszolni. Szótlansul, kiséskábultan indult meg a fiatalemberrel. Éjszaka volt, az utcák néptelenek voltak. Már a Váci utcában voltak, mikor a leány végre halkan megszólalt az egyik bezárt bolt előtt:

— Ebben a kirakatban ma délután egy gyönyörű kék gallért láttam. Hosszu, egész térdén alul ér, nyakban vörös bársony, arany zsinórral...

IV.

Hamarosan megesküdtek. A kék gallért perizse megvették és melléje még négy pirosat, hat fehérét, három zöldet és két feketét. A menyecské kimondhatatlanul boldog volt, csak az volt a baja, hogy szegénykénként az egész napját kora reggeltől késő estig igénybe vette a „leg-

szükségesebbek” beszerzése, a szabó, az ékszerész, a divatárus, a szőnyegkereskedő és még száz más, akikre a legszükségesebbek miatt egy szép asszonynak szüksége van. Zsibrik csak segített neki, mégis majdnem kidőlt már, de a menyecske a fáradtság legkisebb nyoma sem látszott.

Hat hónapja boltoztak már és még a közepén sem voltak a legszükségesebbek beszerzésének. Zsibrik éppen a prémkereskedőtől jött a feleségével. Már este volt és az asszonyka szaporán tüpegett az ura mellett:

— Siesetünk, mondotta, — az ékszerész tüzent, hogy három csodaszép gyöngye van; egy hercegné alkuszik rájuk, ha még ma meg nem veszem, elveszik.

— Csak menjen be, vegye meg, — válaszolt a kimerült Zsibrik, — én majd itt megvárom a bolt előtt.

A menyecske bement és Zsibrik, amint ott állt a kirakat sarkához támaszkodva, egyszerre gyöngye érintést érzett a nadrágzsebéből. Hirtelen megfordult s csak annyit látott, hogy egy fekete alak ott, közvetlen mellette lesüllyed a földre. Az arcát csak egy pillanatra láthatta, de tisztán fölismerte azt a pápaszemű öreg ördögöt, aki neki a bugyellárist adta.

Mohón a zsebébe nyúlt. A kifogyhatatlan tárcsa üres volt. Az ördög viszalopta a bugyellárist, noha, mondom a szép asszony még a felőt sem szerezte be a legszükségesebbeknek.

még nem lehet beszélni róluk. Az bizonyos, hogy most dől el: ki harcol, ki nem?

A déli szünet alatt Náway elnök fölkereste Justh Gyulát és közölte vele, hogy a kormányval való megállapodás folytán az igazságügyi tárca után négy nemzetközi szerződést tárgyal a Ház. Ezek: a polgári eljárás egyes kérdései iránt Szerbiával és Bulgáriával kötött egyezmény, továbbá a közönséges büntetések kiadásáról Szerbiával és Bulgáriával kötött egyezmény beiktatásáról szóló javaslatok. A kormány ezt a négy javaslatot sürgősen le akarja tárgyaltatni. Justh tudomásul vette a dolgot és nem tett kifogást ellene.

Volt egy kedves epizód is a parlament mai ülésén. Tizenegykor megjelent Farkas Pál, a Magyar színházban tegnap bemutatott vigjáték szerzője, akit a munkapárt — élén Náway Lással — elhalmozott gratulációkkal. Farkas boldogan köszöntötte meg elváratai időzítését.

Tüz Frigyes főherceg bécsi palotájában.

(Saját tudósítónktól.)

Bécs, január 11.

Frigyes királyi herceg bécsi palotájában ma reggel tűz ütött ki amely igen nagy kárt okozott. A palota régebben Albrecht királyi herceg tulajdona volt. A tűz ennél nagyobb riadalmat okozott, mert ebben a palotában van a híres Albertina képgyűjtemény, melynek pusztulása kiszámíthatatlan kárt jelentett volna. A palota már igen régi s az évek során többször javították a háromemeletes épületet.

Ma reggel hét óra után a palota második emeletén észrevették, hogy sűrű füst tölti elő és láng csap föl. Ugy látszik, hogy a tűz már az éjszaka keletkezett a padlón s csak reggel felé lángolt föl annyira, hogy a házbeliek észrevehették. Azonnal értesítettek a tűzörséget, amely nagy fölzárlással vonult a palotához. Az égő palota előtt nagy néptömeg gyűlt össze és a tűzörség is olyan nagy apparátussal vonult ki, hogy a közúti közlekedésnek szünetelnie kellett. A rend fentartására nagy számú gyalogos és lovasrendőrség, továbbá katonaság vonult ki. Nem sokkal megjelent a tűz helyén Montenuovo herceg főudvarmester, a bécsi helytartó, a rendőrfőnök és még több előkelőség. Több mint két óráig tartott, amíg a tűzoltóságnak sikerült a tüzet eloltani. A nagy víztömeg miatt a palota több helyisége teljesen tönkrement.

A tűz legelőször a királyi hercegi pár leányának szalonjából csapott föl, ami a királyi hercegi családra annál kellemetlenebb, mert a királyi hercegnőnek György tájor herceggel való esküvőjéhez már minden előkészületet megtettek.

A tűz következtében több helyiség lakhatatlanná vált. Több teremben a padló, illetve a tetőzet erősen megrongálódott. Az ebédlő tetőzete beomlott. Frigyes főherceg, aki ma reggel Münchenből visszaérkezett, nejével és leányával azonnal a tűz színhelyére ment, amelyet a tűz lokalizálásáig nem hagyott el. Paar gróf főhadsegéd tudakozódott a tűz terjedelméről és jelentést tett főfelségének. A kár egyelőre még megközelíthetőleg sem állapítható meg, de annyi bizonyos, hogy rendkívül nagy.

Kilencedfél órákor még füst csapódott föl a palotából, de a veszedelem akkor már megszűnt.

Érdekes, hogy a palota most már másodikban gyuladt ki. Az első tűz 1867-ben volt és sokkal nagyobb szerencsétlenséget okozott. Ak-

kor történt, hogy Matild királyi hercegnő, aki éppen toalettjét végezte egy eldobott cigarettával véletlenségből meggyújtotta saját ruháját, a láng belekapott a többi holmiba és csakhamar az egész szalont elborította. A tüzet csak nagynehézen tudták eloltani és a királyi hercegnőt súlyos égett sebekkel a hötzendorfi kasszetyba vitték, ahol 1867. június 6-án szenvedett sérüléseibe belehalt.

Megnyilik az aradi új indóház.

— Az építészeti bizottság szemléje. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 1.

Kilenc nap múlva, január huszadikán, az Aradról elutazó közönség többé nem lesz kénytelen a vasuti indóház piszkos és egészségtelen csarnokában tolongani a jegykiadó pénztárak előtt, mert az említett napon a M. v. igazgatósága, habár elkésve, de átadja a forgalomnak az új állomásépületnek eddig elkészült összes helyiségeit. Az építési programhoz híven két periódusra oszlik az aradi új állomás elkészülte és a már használatba vett rész átvétele után nyomban megkezdik a réginek lebontását, hogy helyén befejezzék az építkezést.

Ma délután négy órákor Löcs Rezső tanácsnok vezetésével megjelent a város építészeti bizottsága, hogy felülvizsgálja az épület-részt. A vasut ugyanis addig nem veheti használatba, amíg a város lakhatási engedélyt nem adott. A bizottság bejárta a hatalmas területen épült palotát és úgy határozott, hogy a lakhatási engedély kiadását javasolja a tanácsnak. Az új állomást kettéválasztó kupolacsarnokban vette kezdetét a szemle. Ez az óriási helyiség, amely talán egyetlen sikerült része a nagy és lényeges hibákban találtatott épületnek, még nincs teljesen kész és a festetlen falak nem a legbarátságosabb benyomást keltik maj a közönségben. A festőmunkák csak a tavasszal veszik kezdetüket, ezért a bizottság azt az utasítást adta az építés vezető Molitörisz János M. v. mérnöknek, hogy az állványozással a legnagyobb óvatosságot tartsák szem előtt, nehogy a jegyváltás céljából ott megjelenő közönséget baj érje.

A tágas csarnokból balra vezető folyosóra nyílnak az első és másod-osztályú várótermek, továbbá az első és másod osztályú étermek. A bizottság sajnálattal látta, hogy a másod osztályú váróterem méretei aligha felelnek meg annak a forgalomnak, amely Aradon lebonyolódik. Különös meglepetést okozott az is, hogy az éterem konyhája az első emeleten van elhelyezve és így a közönség kiszolgálásában a kellő gyorsaság nem várható. Scheiber Lajos vendéglős a konyhát modern gáztűzhelyekkel, mosó és öblítő készülékekkel szerelte fel, de az ő részére kiszabott helyiségek is oly szűkek, sötétek és alacsonyok, hogy az aradi állomás óriási méretű életét aligha szolgálhatják fenntartás nélkül.

Az első emeleten vannak elhelyezve a magánlakások is, amelyeket ugyancsak sötéteknek, szűköseknek és teljesen moderateleneknek találta a bizottság. Ezen az épen nem dícsértes ténynek az a magyarázata, hogy az aradi állomás épület tervei épen tíz esztendővel ezelőtt készültek, amikor még a bürokratikus építési módszer el tudott képzelni egy öt szobából álló állomásfőnöki lakást fürdőszoba nélkül is. A folyosókon nappal is teljes sötétség uralkodik, az ablakok keskenyek és alacsonyok és van például olyan szoba, amely 24 négyzetméter területű, de falai három ajtóval és három ablakkal vannak megszakítva. Az állomás épü-

let impozáns, igazán sikerült külseje teljesen ellentétben áll annak belsőjével, melyet a kintjárt bizottság egyik tagja jellemzett találóan:

— Igazi kincstári épület, amelyben egyik lyuk abban különbözik a másiktól, hogy amaz kicsi, emez meg kisebb.

Az V. ügyosztály praktikái

(Varga Ottó panasza.)

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, január 11.

Lapunk múlt évi novemberi egyik számában közölte Varga Ottó tanár nyugdíjazásának történetét. A tanár megírta a nyugdíjazással kapcsolatos erkölcsi és anyagi sérelmé; és elmondta, hogy orvoslásért a közigazgatási bírósághoz fordult.

Sérelmének, panaszáának jogi alapja a kultuszminiszternek fölzárlítása volt, melyet harmadik évi teljes szolgálati éveinek betöltése előtt a panaszos igazgatósága útján kapott. A fölzárlítás így hangzott:

A miniszter (72.575. szám) fölzárlattja, hogy e hónap végéig nyújtson be kérvényt félévi szabadság iránt okmányainak bemutatásával. Ezt a félévi szabadságot azután meghosszabbítják még egy félévre, amire azután megtörténik a nyugdíjazása.

Hozzátette még, hogy ez intézkedésnek semmi különös oka nincs a panaszos személyét illetően: hogy ez intézkedés általános természetű, mely minden hasonló helyzetű (tudniillik szolgálati éveinek végén járó, vagy azt betöltött, VII. rangosztályt elér.) kártársat illet. A fölzárlítás tehát kényszerűen a panaszosnak minden illetményével (1600 korona lakáspénzzel) együtt járó egy évi szabadságot kínált az esetre, ha nyugdíjaztatásáért való kérvényét beadja. A panaszos a fölkinált ajánlatot elfogadta, szabadságolását és nyugdíjazásáért való kérvényét beadta abban a minden kétséget kizáró helyzetben, hogy egy évi szabadságot kap minden illetményének megtartásával és hogy ez eljárás általános természetűt fogva őt erkölcsileg sem kisebbíti.

Az előzmények után a minisztérium a panaszosnak a megígért évi szabadságok helyett adott öt hónapi szabadságot, annak végével pedig rövidesen nyugdíjba küldte és ez eljárásával a panaszostól három évnegyedi lakásbért (1200 koronát) elvont. Az is kiderült időközben, hogy a vele szemben követelt eljárás korántsem volt általános természetű, hanem igenis őt erkölcsileg kisebbítő kivételezés, melyre pedig a panaszos semmiképpen rá nem szolgált.

Ezt mondta el Varga Ottó és kijelentette, hogy miután a minisztériumban a maga véleményét kivívni nem tudta, panaszával a közigazgatási bírósághoz fordult, kérve, hogy ha már erkölcsi sérelme nem is javítható, szabadságolásának megtartását és az azra járó három évnegyedi lakásbérének megítélését. A közigazgatási bíróság elutasította a panaszt. Az ítélet és megokolása szóról-szóra így hangzik:

A közigazgatási bíróság Varga Ottó tanár panaszát vizsgálat alá vevén, következőleg ítélte: A m. kir. közigazgatási bíróság a panasznak helyt nem ad.

Indokok: A panasznak törvényes jogalapja nincsen; mert a bemutatott miniszteri ügyiratok között fekvő „szolgálati és nyugdíj illetményi kimutatás” tanúsítása szerint a nevezett tanár 30 évi 5 havi — tehát az 1881. XI. t.-o. 23. szakaszának rendelkezéséhez képest köteles szolgálati idő betöltése után, következőleg ugyanezen törvény 21. szakaszának negyedik bekezdése értelmében jogosultan helyezettett nyugalomba. Mivel pedig a nyugdí-

jazottnak a tényleges szolgálathoz kötött illetményekre nincsen igénye: a panaszbeli kérelmet, mintalaptalant el kellett utasítani. Wlasits a. k. elnök, Ledwei Sándor e. k. előadó.

Tragikus elmúlások.

(Egy fiatal asszony hirtelen halála. —

Aki az utcán halt meg.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 11.

Az élet tragédiáinak száma ma Aradon két szánandó esettel szaporodott. A mai napon ugyanis két szerencsétlen teremés szinte azt mondhatnók: néhány pillanat alatt mult ki az élők sorából. Az egyik: egy aradi kereskedő alig huszonnégy esztendőse felesége, akit álmból, fölrészletve ragadt el a halál. A másik halott: egy aradi vendéglő főpincére, akinak holnap kellett volna átvenni Pankotán azt a vendéglőt, amelyet a minap vásárolt meg. Az új vendéglős nem érthette meg, hogy a maga gazdája legyen: ma délután szívroham következtében az utcán meghalt.

A két hirtelen halálról ezt a tudósítást közöljük:

Egy ismert aradi kereskedő fiatal felesége tragikus körülmények között halt meg ma korán reggel. Eisele János aradi kereskedő, akinak a Forray-utcában van az üzlete, ma reggel negyed hét órakor arra ébredt fel az Aranykő-utcában levő lakásán, hogy felesége született Balaton Etelek segítségért kiált. Odafutott felesége ágyához és az asszonyt jajveszékelve, eltorzult arccal találta. Arra a kérdésre, hogy mi történt vele, a nő már nem tudott felelni, csak levegő után kapkodott, majd néhány pernyi kiálkodás után élettelenül hanyatlott vissza a párnák közé. A megrémült férj Hecht Arnold dr. kerületi orvosnak lakására küldött, aki pár perc múlva meg is jelent, azonban már csak az asszony halálát tudta konstatálni.

Hecht doktor azt tudakolta Eiselétől, hogy feleségének nem volt-e valami szervi baja, szívrohamok nem szokták-e gyötörni, vagy nem volt-e egyéb olyan betegsége, amely néhány pillanat alatt végezhetett a nővel. A férj felvilágosította az orvost, hogy felesége, amióta csak együtt vannak, sose volt beteg és semmiféle szervi baj nem gyötörte. Minthogy az orvos nem tudta megállapítani a hirtelen halál bekövetkezésének okát, a királyi ügyészséghez fordult és kérte, hogy rendeljék el Eiselének holttestének felboncolását.

A felkötömető halottas házában holnap délelőtt történik a boncolás, amely hivatalosan fogja megállapítani, hogy mi volt az oka a fiatal asszony tragikus halálának.

Ma délután öt óra tájban, Meisl és Adler-cég Andrásy-téri irodájába tért be Schwarz Mór a Központi szálloda éttermének fizetőpincére, hogy ott egyet-mást vásároljon. Az eléje tett áruk válogatása közben hirtelen rosszul lett fogta el és kiment a friss levegőre. Alig ért az ajtó elé, szívrohamot kapott, összeesett, majd néhány pillanat múlva hűdés állott be és a negyvenéves ember az utcán ki is szenvedett. Azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan Vida Vilmos ügyeletes rendőrfelügyelő és Kabdebó György dr. fiziológus orvos jelentek meg, de közbelépésükre már nem volt szükség és csak a halott elszállításáról intézkedhettek. Az elhunyt felesége és nővére éppen a főtéren sétáltak, amikor a halott körül csoportosult emberektől értesültek a tragikus eseményről. Schwarzné férje elvezése feletti fájdalom következtében súlyos idegráz-

kódást kapott és úgy viselkedett, mintha elvesztette volna elméje épségét. Jajveszékelt, tört zuzott mindent, ami a keze ügyébe esett és csak nehezen sikerült őt lecsillapítani és kocsin a Karolina-utca 2. számú házában levő lakására szállítani. A hirtelen elhunyt főpincér a holnap akarta állását elhagyni, hogy Pankotán egy szálloda bérletét vegye át.

Egy szemtanu így írja le azt a jelenetet, amikor az elhunyt felesége értesült az esetről:

Miután az orvos konstatálta, hogy Schwarz szívroham következtében meghalt, a hullát koporsóba tették és a zsidó temető halottasházába szállították. Az egész idő alatt Schwarz felesége, ki férjét az üzletig kísérte, kis gyermekével és sógornőjével a korszón sétált. Alig hogy a hullát elvitték, magából kikelve szaladt be az asszony az üzletbe.

— Mi az? Mi történt? Azt hallottam, hogy a férjem... Ugy-e nem igaz! Hol a férjem? Mi történt vele, mondják meg, mondják meg...

Kétségbeesetten, magából kikelve kiáltozott a szerencsétlen asszony. A jelenlevők közül senki sem merte neki megmondani, hogy mi történt. Schwarzné szinte őrdögve szorította magához 2-3 éves leányát. Tudta már, hogy mi történt, de nem akarta elhinni.

— Az én férjem... Nem, az nem igaz... Hol van, mondják meg! Miért nem engednek hozzá...

Az üzletnek az udvarra nyíló ajtaját akarta felszakítani, azután lerogyott a földre. A gyermekét szorongatva, folyton férje után kérdezősködött. A rendőrtisztviselő a kincs helyzetben vigasztalólag szólt hozzá:

— Nem történt nagyobb baj, egy kis rosszullét...

— De akkor hol van?

— Az orvosral együtt haza ment!

— Hát akkor minek tartanak engem vissza? Gyorsan hozzanak egy kocsit!

Schwarzné látszólag megnyugodvaült kocsiba s haza hajtatott. A kincs bizonytalanság elől a szomorú valóság felé...

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Jakabffy Iván fogsága. Szegedről jelentik: Jakabffy Ivánt ma délelőtt beszállították a szegedi ügyészség fogházába, ahol a vizsgálóbíró kihallgatás után letartóztatta. Jakabffy a vizsgálóbíró előtt beismerő vallomást tett és kijelentette, hogy kiszabadulása után Amerikába megy, hogy a becsületes munkát megtanulja. Az előzetes letartóztatását elrendelő végzést megnyugodva tudomásul vette.

§ A cselédleány pénze. A budapesti büntető törvényszék Füzessegy dr. elnöklésével ma vonta felelősségre Hacsek Ervin ügynököt sikkasztás büntette miatt. Hacsek Ervin ugyanis a nála cselédként alkalmazott Fóris Zsuzsannától elkérte 600 korona megtakarított pénzéről kiállított takarékpénztári betétkönyvet megőrzés céljából. A tapasztalatlan leány megbízott gazdájában és átadta neki a betéti könyvet. Hacsek Ervin azonban cselédjének betétjét a Pesti Hazai Takarékpénztár terézvárosi fiókjából ez év februárban két részben fölvette és elköltötte. A szegény cselédleány kérvénnyel ezután kilépett a szolgálatból és visszakérte pénzét, de gazdája nem tudta visszadni neki, hanem folyton hitegette. A leány végre megunt a sok hitegetést és büntető feljelentést tett volt gazdája, Hacsek Ervin ügynök ellen sikkasztás miatt. A mai főtárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy kölcsönként kapta cselédjétől a 600 koronát, de ezt a vé-

dekezést a panaszos cselédleány eskü alatt tett tanuvallomásában megcáfolta. A bíróság Nagy Béla dr. ügyész indítványára után bűnösnek mondta ki Hacsek Ervint a sikkasztás büntetésében s hat hónapi börtönrre ítélte. Az ítélet ellen az ügyész a büntetés súlyosbítása miatt fellebbezett, de fellebbezett a vádlott és védője is.

§ Jäger Mari szabadulása. Szegedről jelentik: Az elmúlt évtizedek egyik legszenzációsabb bűnügyi eseményének főhőse, Jäger Mari, a hőmezővásárhelyi mérgekverő, akit tizenöt évi fegyházra ítélte a szegedi törvényszék, a napokban kiszabadul a márianosztrai fegyházból.

Bourgeois Pál francia miniszterelnök.

— Millerand külügyminiszter. —

Távirati tudósítás.

Páris, január 11.

Egész Európa rettegve gondolt arra az eshetőségre, hogy Fallières, a francia köztársaság elnöke, Delcassé nevére ki a lemondását benyújtott Caillaux helyére miniszterelnökké. Delcassé neve annyira egyet jelent a háború politikájával, hogy az ő emelkedésétől csak rosszat várhattak Európa népei.

A francia Polónyi Gézának azonban ezuttal balul végződtek intrikái. Caillaux lemondására kényszerítette, de vele együtt ő maga is a harctéren maradt. Mint éjjel egy órakor párisi táviratunk jelenti, a köztársaság elnöke Bourgeois Pált, a radikális eszmék harcosát nevezte ki és ez Millerandot, a volt szocialista párti kereskedelmi minisztert teszi kabinettjébe külügyminiszterré.

A mai nap eseményeiről a következő táviratok számolnak be:

Páris, január 11. Már-már úgy látszott, hogy sikerül a válságból kimenekülni, miután sikerült Delcassé tengerészeti minisztert rávenni arra, hogy vállalja a külügyminiszerséget. Mivel azonban Delcassé az utódja tekintetében nem sikerült meggyújtatni a kabinetben egyéb ellentétek is merültek fel, a kabinet megmentésének az akciója meghiúsult. Az utolsó minisztertanácson kijelentette, hogy Caillaux nem tudta megnyerni azt a támogatást, amelyet ő kívánt, mert a kabinet morális tekintélye komolyan megrendült. Jobb tehát, ha a kabinet lemond. Delcassé magatartása nagy konsternációt keltett. Caillaux izgatottan konstatálta, hogy formális sztrájk tört ki ellene s a visszautasítások, amelyeket tapasztalt, akadályozták meg őt abban, hogy kellő auktoritással fordulhasson új emberekhez. A minisztertanács végén azután így formulázta lemondásának az okait.

— Tekintettel azokra a nehézségekre, amelyekkel a tengerészeti minisztérium betöltésénél találkozom és tekintettel annak a szükségességére, hogy a beállott házag haladéktalanul betöltessék, úgy vélem, hogy a kormányzás gondjait nem viselhetem tovább. Este értesíteni fogom a köztársaság elnökét elhatározásomról és holnap reggel közlöm a kabinet lemondását alapos megokolással.

Miután sem Baudin, sem Poincarre nem másították meg elhatározásukat, hogy a tengerészeti tárcát nem fogadják el a Delcassé kíméletlen kifejezte aggodalmait a külügyi tárcán elvállalása dolgaiban, minden további kísérlet hiábavátonnak bizonyult s a miniszterek szolidaritást vállaltak a miniszterelnökkel s végleg elhatározták az összkormány lemondását. Caillaux erre az Elysée-palotába ment a jelentést tett Fallièresnek. Azt hiszik, hogy Falli-

res elnök péntek előtt nem dönt az új miniszterelnök személyére nézve. Politikai körökben a következő nevek vannak forgalomban: Bourgeois, Dalcassé, Poincaré, Millerand, Briand, Clemenceau, Doumergue és Jean Dupuy.

Párisból jelentik: A válság még nincs elintézve. Az est folyamán újból Dalcassé személye lépett előtérbe mint miniszterelnök.

A késő éjjeli órákban jelentik: Fallieres elnök holnap délelőtt Bourgeois Pál ismert politikust és író, a szenátus tagját, aki több ízben volt már miniszter, és a radikális eszméknek lelkes harcosa, fogja a kabinetalakítással megbízni. A minisztériumban valószínűleg Millerand és Poincaré is helyet fognak foglalni. A külügyminisztérium vezetését valószínű, hogy Millerand volt kereskedelemügyi miniszter fogja átvenni.

Kiss kisasszony papucsa.

— Mi röpül az operában? —

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, január 11.

A hirtelen beálló hideg időjárás, amelynek sordságáról hasábszámokat irtak a lapok, kollektív következménnyel járt a Magyar Királyi Operaházban is. Történt hétfőn délelőtt, Abrányi operájának, a Paoló és Franceskájának a próbáján. Hideg volt. A magán szereplőknek csak könnyebb volt a dolguk. Hiszen náluk művészet kérdése, hogy minél hősebb és teljesebb mozdulatokat végezzenek. A magánénekesek hát teljes vehemenciával ágáltak, mozogtak és közben a tenyerükbe fújtak. Hanem a kar. Állt busan, mozdulatlanul, megadva magát kegyetlen sorsának. Lehet, hogy ez az érzés a vidámabb jelenetekben is ott volt az arcon.

Már most a próba közepén megjelent Mészáros Imre igazgató. Az igazság kedvéért mondjuk meg, városi bundában. Alig nézett körül, a kitűnő direktornak feltűnt, milyen ázott-fázott a kar.

— Kisasszony! — szólt hidegen a legszebb fiatal kóristaleányra, Kiss Jankára, aki különben már szólókat is szokott táncolni — kisasszony, miért vág olyan szomorú arcot? Vájon vigabbat!

A rendelkezésnek a leány nem tudott eleget tenni, mert fázott bizony, kegyetlenül fázott. Hanem egy kicsit komikusnak találta a direktor kifakadását. Elnevette magát.

Mészáros elöntötte a harag.

— Persze, — fakadt ki dühösen — ha egész éjszaka lompolt, akkor fázik. Különben jöjjön holnap reggel az irodába, majd elintézem a baját.

Másnap azonban hiába várta Kiss Jankát. Bizony nem jelent meg az irodában. Mészáros várt, várt és hogy a próbaideig nem jött el Kiss Janka penitenciára, Mészáros ment érte. A bálteremben találta meg Kiss Jankát, aki úgy látszik, hajlandó volt elfelejteni az affért. De nem úgy Mészáros!

— Hol volt maga? Miért nem jött fel hozzám. Azt gondolja, a barátjával van dolga. Majd megintom keztyűbe dudálni?

Igy és tovább, tovább, közben ökle is járt az igazgatónak, míg a bállet ifjú virága, a már szólót is táncoló Kiss Janka le nem hajolt, jobb kacsójával lerántotta papucsat (— Kar: Mily rettenetes!) és a direktor fejéhez vágta. A papucs arcán találta az igazgatót.

— Maga senkiházi! — kiáltott Kiss Janka, aki egyszerre lenyűgözte az összes kedélyeket. Mit gondol, meddig tűnjük a gorombaságait. Ugy bá-

nik velünk, mint a kuttyájával! Ki maga, — csörrent tovább a kisasszony — ki maga, olyan hangon beszél, amilyenért a cselédje is inzultálna.

A végsőre a bálletmester felocsudott, odarohant a kisasszonyhoz és lefogta. Attól tartott, hogy a másik papucsra is sor kerülhet.

Mészáros másnap adta meg a feleletet. Egy levelet írt Kiss Jankának, melyben tudtul adta, hogy: el van bocsátva.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Péntek: Szamosy—Környey—Dienzl nagy hangversenye. A) éreletszünet.
Szombat: Nincs tovább, vizjáték. Bemutató-előadás. A) bérlet.

* Szenes Fülöp Aradon. Szenes Fülöp, a külföldön is széles körökben elismert és méltányolt, nagytehetségű magyar festőművész érdekes művészi vállalkozásba fogott, amely nemcsak a közvetlenül érdekelt aradiak figyelmét fogja felkelteni, hanem az egész országot. Szenes neve és művészi ereje ugyanis ma már annyira fölötte áll a festészet különböző irányai között dúló harcoknak, hogy osztatlan érdeklődés követi nyomon tehetségének minden újabb megnyilatkozását. A kiváló festőművész hosszabb külföldi tanulmányuttra készül, de ezt megelőzőleg még Aradon szándékozik letelepedni néhány hónapra, esetleg hosszabb időre is és aradi tartózkodása alatt megrendeléseket vállal művészi portrék festésére. Szenes Fülöp most egy esztendő teltét Nagyváradon, ahol alkalmá nyílt a város előkelő társaságának tagjai közül többeket megörökíteni művészi ecsetjével és nagyvárad művel révén ismét gazdagította azoknak az egyéni és hangulatos portréknak sorozatát, amelyek Szenes Fülöpöt a magyar portréfestők első sorába emelték. Arad műpartiói közönsége bizonytalansággal örömmel szerez tudomást a jeles művész érdekes vállalkozásáról és ketségtelen, hogy a művész igazi és nemes talentuma iránt fogékony emberek szívesen ragadják meg azt az alkalmat, hogy Szenes Fülöp hosszabb időt tölt el Aradon. Szenes Fülöpnek két nagyobb alkotása van idáig aradi műgyűjtők tulajdonában és pedig az egyik báró Andrási Karoly, a másik nagyarányú festmény pedig Kintzig János művészi képgyűjteményében foglal el előkelő helyet. Szenes Fülöp különben épen a napokban vette át a magyar festőművészek legértékesebb kitüntetését, a nagy altami aranyérmet, amelyet az 1909. évben nyert meg a Műcsarnok kiállításán.

* Szamosy—Környey—Dienzl hangversenye a színházban. A művészvilág három kiváló tagja fog ma este az aradi színpadon megjelenni, hogy kimagasló művészi élvezetben részesítsék az aradi közönséget. Szamosy Elza, az Operaház első énekesnője a ma esti hangversenyen elénekli Verdi Don Carlosának nagy áriáját, a Lohengrin Erzsébet belépőjét és Környeyvel együtt a Nyugat leánya nagy duettjét. Környei Béla a Tosca opera nagy áriáját énekli, majd Wagner Lohengrin operájának egyik részletét adja elő, Szamosy Elizával énekelt duetten kívül. Dienzl Oszkár szintén jó ismerőse az aradi közönségnek. Számos nagy művészt és művésznőt kísért már az aradi hangversenypódiumon és izléssel, stílusos kísérelével mindenkor kiérdemelte az elismerést. A ma esti hangversenyen Dienzl két önálló zongoraszámmal is szerepel. A hangverseny fél 8 órakor kezdődik.

* Szerződtetés. Tury Elemér, a soproni színház új igazgatója, társulatának kiegészítésére, szerződtette mostantól Sztojka Annus

koloratur énekesnőt a Zeneakadémia jelesen végzett, széphangu növendékét. Sztojka Annus tudvalevőleg aradi származású urileány.

* Erdélyi Pál dr. előadása. Kedden a Kölcsey-egyesületben oly előadóval fog megismerni az aradi közönség, aki egyformán erős író és tudós egyéniség. A könyv dícsérete lesz előadásának a címe. Arról a nagy szerepről fog sok érdekes dolgot elmondani, amelyet a könyv az egyes emberek és az emberiség életében játszott. A világ leggazdagabb és legszebb könyvtárainak kincseit fogja bemutatni nemcsak szóval, hanem kitűnő képekben. A könyvtárakról szólván természetesen meg fogja ismertetni a kolozsvári egyetemi könyvtart is, mely nemcsak Magyarországon páratlan, hanem tökéletes modern berendezésével a világ könyvtárai közt is elől áll a sorban: A vetített képekkel kísért előadás előtt a nagytehetségű aradi költőasszony, Grallertné Martini Hilda fog néhány mélyerzést költeményt elmondani. Két íróegyeniséget fognak először megismerni a Kölcsey-egyesület tagjai, akik január 16-án a varosházán részt vesznek a felolvasáson.

* Nincs tovább. Szombaton mutatja be a színtársulat Földes Imre legújabb színdarabját, a Nincs tovább ot. A színtársulat már teljesen elkészült a színművel, amelynek előreláthatólag nagy sikere lesz a holnapi premiéren. A főszerepeket a társulat elsőrendű tagjai játszik. A szereposztás a következő: Mérety — Delli, Aliz — Kesztlerné, Kirchlechner — Polgár, Csöröy dr. — Kesztlér, Berger — Beregi dr., Babók — Vass, Csécsy baró — Győző. A második felvonás bakk-jelenetében felép a színtársulat számos más tagja is.

* Színigazgató a mozi ellen. Kassáról jelentik: A színházi bizottság szombaton ülést tartott, amely Komjáthy János igazgató azon kérése került tárgyalásra, hogy a mozgókép színház játszási engedélyét hat hónapra, arra az időre, míg a színház játszik, szüntessék be. Ezzel szemben a városzépitő egyesület új mozgóképszínház felállítására kért engedélyt. Az ügy elintézése elő érdeklődéssel néznek.

* Rezik hangversenye. Az idei hangverseny-évad kimagasló eseménye lesz Rezik Karoly-nak, a nagytehetségű magyar gordonkaművésznek január 28-iki hangversenye. A fiatal művész nemrég tért haza külföldi hangversenykörutjáról, ahol minden egyes koncertjén nagy sikert aratott és sok dícsőséget szerzett a magyar zeneművészeknek. Rezik Karoly egyike a leghivatottabb magyar gordonkaművészeknek. Aradi hangversenye méltán kelthet nagy érdeklődést, mert a gordonkaművész ezuttal először jelenik meg közönségünk előtt. A hangversenyt a Fenér Kereszt nagytermében tartják meg este nyolc órai kezdettel. Jegyek maris előjegyezhetők Weisz Leó cégnél.

* Az áruló. (Asta Nielsen bemutató az Urániában.) Vegre megjelent a Nordisk Film Company legújabb attrakciója Az áruló, melyben Asta Nielsennek, a csodálatos tragikának van ismét elsőrangú szerepe. Az Uránia színház sietett megszerezni a nagyszerű képet, melyet pénteken mutat be először a közönségnek. Nagy apparátussal készült mozgófénykép Az áruló, melyen ellenséges csapatok mozgalmas élete játsza a főszerepet és naborus mese keretében játszódik le az izgalmas szerelmi regény, melynek központjában Asta Nielsen a nagyszerű művésznő áll. Az Uránia színház teljes leírást ad a képről minden látogatónak. A cselekmény leírása sok helyet venne igénybe, elegendő csak annyit megemlítenünk, hogy izgalmas színdarabban lesz része a publikumnak, olyanban, melyhez hasonló még a híres Nordisk Film Company sem produkált eddig

és amelyben Asta Nielsennek minden eddigénél nagyobb sikere van. A nagy slágerre való tekintettel az Uránia előadásai pontosan fél hatkor kezdődnek. 175

* A leánykereskedő gróf — utoljára. A második napon meg fokozódott a közönség érdeklődése az Apolló-színház kolosszális slágerre: A leánykereskedő gróf iránt. Minden előadáson színtől megtejt a nézőtér s mindvégig zajos tetszést váltottak ki a közönségből azok a jelenetek, amelyek a leány megszöktetését mutatják be felette érdekes és izgalmas formában. Az öröklött robogó automobil is felizgatja az idegeinket, de még ennél is megkapóbb a drámának az a része, amikor nyolcemeletes, beláthatatlanul nagy hajón viszi az elszöktött gróf a csodaszép leányt Délamerikába, hogy ott eladja egy éjjeli mulatóhely tulajdonosának. A háborgó tengert s a rajta himbáló hajókat különben a drámában többször látjuk. Az élet titkaiba enged bepillantást az éjjeli mulatóhely rejtelmének vászonra vetítése. Realisan, mégis finoman van megkonstruálva ez a része a drámának s így leányok is megérezhetik a darabot, amelyet különben holnap, pénteken mutat be utoljára az Apolló, mert a filmre már vár egy előkelő mozi s így nem lehet tovább itt tartani. 177

* A színházlátogató közönség figyelmébe. A „Fehér Kereszt” kávéházban fővárosi módra színház után Buffet-színházi vacsora. Naponta elsőrangú cigányzene. 5757

Az üldözött színész.

— Algróf, mint kérő. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Szeged, január 11.

Különös kalandot élt át egy kis vidéki színész, akit hónapokon keresztül üldözött szereimével egy fia alemler, mignem kiderült, hogy a szerelmes lovag — örült.

A szöke művész pár év előtt Szegeden aratott sikereket, azóta pedig egy kisebb társulatnál működik. A múlt év novemberében egy alföldi városkában kabaré estén vett részt. Az estén nagy feltűnést kellett egy barna fiatalember, aki a művésznőnek tapsoló közönséget lepisszegte, azután pedig egyedül tapsolt a kis színésznek. A kabaré est városából a színház társulat állomáshelyére is a művész után utazott az ismeretlen rajongó és állandóan nyomon követte idealját, de a néma bámulaton túl nem merészkedett. Elkiérte tisztas távolból a színésznőt, abba a cukrászdába járt reggelizni, anová a szöke leány és a hűséges követésben annyira ment, hogy karácsonykor a dunánúli rokonait meglátogató színész szülővárosában is találkozott titokzatos bamulójával. Természetes, hogy amikor az ünnep eltelével a színész visszavért a társulathoz, lovagja is megjelent a városkában és folytatta a cukrászdába járást.

Az elmúlt év utolsó napján váratlan esemény történt. Az ismeretlen hódoló délután tízezer órákor becsóngetett a művész lakására és a szobaleánynak azt mondta, hogy Faludi grófot jelentse be urnőjénél. A szöke színész meglepődött, mikor különös ismerőseivel találta magát szemtől-szembe. Csakhamar eloszlott azonban az aggodalma, mikor az állítólagos Faludi gróf elmondta neki, hogy öröklött szerelmes belé, mindig este az alkalmat, hogy bevallhassa szerelmét és ezért követte mindenhozá.

— Most végre itt az alkalom — mondta a különös gróf, — bevallom, hogy amióta megláttam, folytonosan előttem lebegett az arca úgy éjjel, mint nappal...

A művész ügyesen másra terelte a beszélgetést, de kis idő múlva a fiatalember folytatta a vallomását.

— Pénzem, vagyonom lesz elég, ha a nagyszüleim a házasságba beleegyeznek.

Arra a kérdésre, hogy hol laknak azok a gazdag nagyszülők, azt felelte, hogy az égből, majd hozzátette:

— Valamelyik éjszaka fel is megyek hozzájuk az égbe és megbeszélésem velük a házasságomat. És ha nem egyeznek bele, akkor semmitől sem riadok vissza! Háborút vezetek a menyország ellen, megölöm őket, ha utját állják az én boldogságomnak...

Az utolsó szavakat már tombolva ordította és a művész riadtan látta, hogy öröklött van dolga, azért egy percre kiment a szobából és a szobaleányát rendőrről küldte. A rendőr megérkezésekor a gróf ur csendesen viselkedett. Panaszkodni kezdett, hogy mennyire szerencsétlen és nyugodtan ment el a rendőrségre. A rendőrkapitány előtt annyira öntudatosan viselkedett, hogy el sem akarták hinni azt, amit a színész mondott. Nyugodtan előadta, hogy ő nem Faludi gróf, hanem egy budapesti nagykereskedőnek a fia és hogy a bizonyos falusi kabaré-előadás óta öröklött beleszeretett a művésznőbe. Táviratilag kérdezősködtek a fővárosi rendőrségnél, ahonnan minap megérkezett a válasz, hogy a fiatalember igazat beszélt és a szülők kérik fiuknak a rendőrség által való házasságkötését.

A művész imádója csakugyan veszedelmes elmebeteg. Két év előtt a nagyváradi elmegyógyintézet lakója volt, de gyógyultán elbocsátották. Egy darabig otthon volt szüleinél, azután vidéki rokonait látogatta meg és ekkor látta meg a szöke színésznőt, akit nyomon követet. Azóta nem tudtak róla semmit szülei és nagy örömmel vették tudomásul, hogy a szerencsétlen fiatalember elő került. A művész rajongóját a yja most egy ausztriai szanatóriumba internálta.

TANÜGY.

(—) Nem rezisztálnak a csanádmegyei tanítók. Makoról jelentik: a Csanádmegyei Tanítók Egyesülete ma ülést tartott, amelyen szóba kerültek a legutóbbi budapesti tanító gyűlésnek, a tanítók passzív rezisztenciájára és az általános titkos választói jog kérdésével szemben való állásfoglalásra vonatkozó határozatok. A tanítók egyesülete nagy szótöbbséggel kimondta, hogy Zichy János kultuszminiszternek a parlamentben elhangzott megnyugtató kijelentései után egyelőre nem látja szükségesnek a passzív rezisztenciára vonatkozó határozat végrehajtását, az általános titkos választói jogra nézve az egyesület pedig nem hozhat határozatot, mert népművelési egyesület politikai kérdések tárgyalásába nem bocsátkozhatik.

MULATSÁGOK.

(=) Felülfizetések. Az Aradi Kereskedők Köre december 31-én tartott Szilveszter estélyén befolyt felülfizetések: Tedeschi Viktor, Oravetz Miklós, Tenner József, Kohn László, Steinitzer József 10 — 10 koronát. Sugár Jenő dr. 8 koronát. Samuel Arnold, Kohn Ármán 6 — 6 kor. Ungár Ármán, Folkmann Ignác, Veres Márton, Pichler Sándor, Kepich Zsigmond, Szűcs F. Vilmos, Stein Mór, Hagyi Albert, Reusz Jenő, Fleischmann Jenő, Steiner Miksa, Messzer Károly dr., Glück Dezső, Barsony Andor, Daimel Lajos, Pollák Arnold 5 — 5 koronát. Winternitz Jenő, Eisler Bde 4 — 4 kor. Popper Károly, Lévai Adolf, Glück Samuel, Eichner László (Világos), Singer Jenő dr., Somló Ármán dr. 3 — 3 koronát. Fülöp Lajos, Piess Dódi, Klein Jenő. ifj. Gyenge Sándor, Schwarz Pál, Kell Lajos, Grünberger Adolf, Grünberger Jenő, Karpies Zsigmond, Kun József, Steckl Adolf, Lányi Izó, Pick Manó 2 — 2 koronát. Belák Mór, Morvay, Hammer Vilmos,

Berghamer, N. N., Bineth Ignác, Openheimer 1 — 1 koronát, N. N. 22 fillért. Összesen 210 kor. 22 fill. mely összeget a kereskedők házalapja javára köszönettel nyugtáztunk. Tedeschi Viktor elnök.

HIREK.

A közönséghez!

Néhány héttel ezelőtt alakult meg az Aradi Ujságírók Segítő Egyesülete, amely súlyos helyzetbe jutott aradi ujságírók támogatását tűzte ki céljaul. A cél világos, de az eszközök hiányosak, sőt meg sincsenek. A kezdet kezdetén álló egyesület anyagi erőforrásai ezidőszereint nem szolgálhatják a célt és nem szolgálhatnak a jövőben sem, ha az alap csupán a husz-harminc ujságíró tagsági díjából gyarapodnak.

Az aradi ujságírók azonban az egyesület létesítésekor számítottak a közönség támogatására. Ha van a közéleti tevékenységnek oly ágazata, amely teljesen és fenntartás nélkül a nagyközönség érdekeit szolgálja, az ujságírói pálya bizonyára az. A nagy nyilvánosság élő lelkiismerete: a sajtó, nap nap után őrt áll a közéleti tevékenység bástyafokán. A névtelen őrszemek, az ujság napszámossai háritanak el minden támadást, segítenek elő minden kezdeményezést, amely a társadalomra káros vagy előnyös. És ha a saját erejükből az üdvös munkakodás célra nem vezetne, megteszik a legfontosabb lépést, odaviaszik a kérdést a nyilvánosság tárgyalása és ellenőrzése elé. A jó ügy, ha feléje irányítatik az érdeklődés, hamarabb érvényesül, a bajra, ha nyilvánosságra jut, könnyen kerül ellenszer.

Nincs a közéletnek több oly katonája, aki szerény pozícióban, szerény javadalmazással és kemény függésben a bizonytalan jövőtől oly fontos szolgálatokat tenne a társadalomnak, mint az ujságíró. Ez a harcászati gárda, — magunkról szólva is, bátran hirdethetjük — megérdemli, hogy a megelhetés kiszámíthatatlan esélyeivel szemben annyira, amennyire biztosítást nyerjen, legalább azon esetekben, midőn önnöcskén kívül súlyos helyzetbe jutott. Ezt a biztosítékot csak a nagyközönség nozzajarlása nyújthatja.

Ugy érezzük, hogy önértetünkben mitsem áldozunk fel, amikor a közönséget az Aradi Ujságírók Segítő Egyesületének támogatására felkérjük. Az ujságíró nem fughat egyesektől, nem teljesíthet egyéni szolgálatot, de joggal appellálhat a társadalom egyeteménre. Minden napszámos társadalmi munka igényelheti a jogot, hogy valóságos napokra virradó munkára ne aljon pörön, vedeljenül a lejutó vedelennel szemben. A magyar ujságírók gárdája s közöttük az aradi ujságírók is, ezidőszereint ezt a védelmet nem élvezik. Ha ma állást veszül, holnap kegyer nélkül au; ha idegsorvasztó munkája közben megrohonja a kór, nem áll módjában a pihenő, annál kevésbé a szanatórium gondozás.

Hogy ez a jövőn ne így legyen, azért alakult meg az Aradi Ujságírók Segítő Egyesülete. S hogy ez az egyesület hivatalos támogatást nyerjen, szükség van az anyagi megerősítésre. Ha a gyarapodás csak a közönség nozzajarlásával annál elő a cél szolgálására alkalmas mértékben. Hiszük, hogy a közönség maga is teszi ezt a hatalmas ügyet s nekünk, akik védelmet mindenkinek nyújtunk, megajánlunk a súlyos napok elmaradására nékemozhatóan támogatást.

Az Aradi Ujságírók Segítő Egyesületének névén: Fábry Sándor dr. elnök, Lippai Dezső titkár.

Hat mánástiu szerelme.

— Ki a gyermek apja? —

Távirati tudósítás.

Budapest, január 11.

Valószínűleg folytatása lesz még annak a cikknek, amely ma jelent meg egyik budapesti estilapban a Ferenc József [nevelőintézetben történt szomorú sulyos következményekkel járt szerelmi kalandról. A Ferenc József intézetben tudvalevőleg csupa mánástiukat nevelnek. Az egyik fiatalember, a gimnázium nyolcadik osztályának növendéke Vay Miklós gróf néven mutatkozott be a gimnáziumi fűtő, Nyers Irén nevű leányának. Az első találkozásnál szerelemet vallott neki, majd megejtette a postásnői diplomával bíró ártatlan fiatal leányt.

A fiatalember azután, hogy a viszony terhétől megszabaduljon, öt osztálytársát ismertette meg ifjú kedvesével; a fiuk kelő fenyegetés árán szintén megszerezték a leánytól az együttléti gyönyöreit. A találkának következménye lett, egy síró kicsi leány, akit azonban egyik mánástiu sem akart megátnak ismerni. A megejtett leány gyermektartási pert indított első szerelmese ellen és a járásbírószági tárgyaláson derült ki, hogy aki magát Vay Miklós gróf néven mutatta be, az voltaképpen Lipthay Béla báró volt. A fiatal báró atyja azonban nem akarta kifizetni a fia szerelmi kalandjának költségeit és a bíróság el is utasította a fiatal anyát gyermektartási keresetével, mert az ifjú mánások olyan értelmű vallomást tettek, hogy Nyers Irén viselkedése nem olyan volt, mint a tisztességes nőké szokott lenni.

A Ferenc József intézet kormányzója saját hatáskörében vizsgálatot indított és a hat nővérdék vallomása alapján a szegény fűtő leányát az épületből való távozásra utasította, a fiukat pedig egyszerűen megdorgálta. A meggyötört fiatal teremlés így nem találhatott menedéket saját szülei otthonában sem. Nem akart elzúllani és ezért a napokban a Dunába ugrott, utolsó levelében átkot szórva azok felé, akik őt csúfos ígéretekkel megrontották.

A drámai történet szomorú csattanója még az, hogy Nyers Irén a halála után való napon a budapesti főpostához telefonkezelőnek nevezték ki.

— Az új Üzletvezető Aradon. Sztankovics Miklós nyugalmába vonult aradi Máv. üzletvezető utódja Pfeiffer György eddigi debreceni üzletvezető-helyettes ma érkezett meg Aradra. Az új üzletvezető a szokásos formások mellett átvette az aradi üzletvezetőség vezetését. A délelőtti folyamán Pfeiffer üzletvezető az aradi főbb tisztviselők bemutatkozását fogadta, azután elutazott Aradról és csak néhány nap múlva tér vissza, ekkor azonban már végleges tartózkodásra. Az aradi új üzletvezetőről eddigi működési helyén, Debrecenben a következő meleg sorokban emlékeznek meg az újságok:

A debreceni üzletvezetőség tisztikarában egy igen jelentős változás állott be. Az üzletvezető helyettes Pfeiffer György főfelügyelő ugyanis távozik a helyébe a szatmári forgalmi főnök Márdy Bertalan főfelügyelő jön Debrecenbe. Pfeiffer György rövid debreceni működése alatt bebizonyította, hogy a hozzáfűzött remények nem voltak túlzottak. Nagy tapasztalatokkal bíró, nagy szorgalmu és nagy tudásu szakember, akinek tapasztalatai nagy értékkel bírtak a debreceni üzletvezetőségnél. Rendkívül agilis ember, akinek szakképzettségét mindenki csodálta. A hivatalban és a társadalomban egyaránt sajnálattal látják távozását, mert nemcsak előkelő hivatalos állást töltött be, hanem a társadalomban is számottevő ember volt. A

Mérnök- és Építészegyesületben, mint kiváló mérnök ember szavát nem egyszer hallották és az mindig nagy figyelemmel találkozott és annak sulya és tekintélye volt. Most az aradi üzletvezetőség élére kerül a bizonyos, hogy tudása, tapasztalatai, képzettsége ott méltó teret és méltánylást fognak találni. Pfeiffer György csak nemrég, tavaly februárban került Debrecenbe Miskolcra, — ahol előbb az osztály-mérnökségnél fejtett ki értékes munkásságot, majd a pénzügyi osztálynak lett főnöke és innen nevezték ki debreceni helyettes üzletvezetővé.

— Képviselőválasztások Németszámban. Berlinből jelentik: Óriási érdeklődéssel néznek a holnapi választások elé. Az összes pártok a legnagyobb erőfeszítéssel dolgoznak. Általános az a nézet, hogy a szociálisták megerősödve fognak a választási harcban kikerülni, bár a kormány határozott állást foglalt a szociálisták ellen.

— Hajókatasztrófa százhatvankét halottal. Bukarestből jelentik: A fekete tengeren dúló óriási vihar közben Galac és Odessza között elsüllyedt a Ruz nevű orosz személyszállító gőzös. A hajón összesen 161 ember volt, akik mindnyájan odavesztek, köztük Karlamisev Péter galaci orosz főkonzul, valamint 14 más előkelő galaci család tagjai. A kár körülbelül egy millió rubel. A hajót csak diszalkalmakkor szokták használni. Péter szerb király is ezen utazott két évvel ezelőtt az orosz cár látogatására.

— Magyar aviatikusok új repülőgépe. Szabadkáról jelentik: Bulyovcsics István templomfestő, Kutszera István barátjával, aki malomépítő egy Bleriot rendszerű repülőgépet konstruált, amelynek a felborulás veszélye ki van zárva. Szakértő emberek, akiknek alkalmuk volt a leírást és a gépet látni, a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoznak arról és nagy jóvót jósolnak neki.

— Meggyilkolt tanító. Kaposvárról jelentik: A somogyi megyei Merje községet titokzatos gyilkosság tartja izgalomban. Varga Andor tanítót ma átlőtt fejjel találták lakásán. A golyó a bal halántékán ment be és jobb halántékán jött ki. A tanító félig felöltözött baltájával hevert ágyán. A vizsgálat megállapította, hogy nem öngyilkosság történt, de hogy ki a tettes, azt még nem tudta megállapítani.

— Elítélt gyermekrontók. Párisból jelentik: A bíróság ma hozott ítéletet a montemarteni botrány ügyében, amelynek középpontjában Fachon Viktor a *Lanterne* főszerkesztője áll. A bíróság Fachont egy évi börtönre és 50 frank pénzbüntetésre, szeretőjét tíz havi börtönre és 50 frank pénzbüntetésre ítélte. A büntetettek büntetése hat hónaptól egy évig terjedő börtön közt váltakozik.

— Pincérek a borraival ellen. Budapestről jelentik: A kávéházi pincérek ma éjszaka két helyen tartottak nagygyűlést, amelyen heves vita után határozati javaslatot fogadtak el, amelyben követelik a borraivalnak minél előbb való megszüntetését és helyette rendes fizetést. Az eddigi 14 korona heti fizetés helyett 20 koronát követelnek és tíz órai munkaidőt. Tiltatoznak továbbá a kávék munkás közvetítője ellen.

— A tiltott operáció halottja. Gábor Anna baltófalvi lakoson a napokban tiltott operációt végeztek. A leány az operáció következtében ma meghalt. Miután az utóbbi időben hasonló esetek gyakran fordulnak elő, az ügyészség szigorú vizsgálatot indított.

— Szerelmi dráma Ujaradon. Az idén kivételesen a tél is a szerelmi drámák szezonja. Ezt a műfajt ezelőtt nagyjából csak tavasszal kultiválták, de most mégis nap nap után adnak számot a hírlapok a szerelmi drámákról. Ma délelőtti Ujaradon követett el merényletet egy szerelmesszívű cipészsegéd ideálja ellen. Mergel Miklós cipészsegéd, aki az utóbbi időben Niki Szilviusz gyoroki cipésmesternél volt alkalmazásban, hosszú ideje udvarolt Matis Gizella ujaradi varróleánynak. A leány egy ideig jó szemmel nézte az udvarlást, de a mióta komoly kérője akadt Alterfetz József iparos személyében, azóta nem törődött Mergellel. Mergel ezt nagyon a szívére vette és elhatározta, hogy végzni fog kedvesével. Ma reggel megleste a leányt az ujaradi sörgyár előtt és 6 milliméteres revolverével rálőtt. A golyó nyakán találta Matis Gizellát, de nem okozott halálos sebesülést. Az ájult leányt Birkenhauer dr. részecitette az első segélyben. — Mergel tette után eldobva revolverét futásnak eredt, a sikerült is elmenekülnie. A csendőrség valószínűnek tartotta, hogy Mergel Gyorokra fog szökni és ezért értesítette a gyoroki előjáróságot és a csendőrséget. Mergel délelőtti tizenegy órakor meg is érkezett Gyorokra. Motoron utazott. Szabadhelyig s onnan gyalog ment tovább. Egyik rendőr a személycírás nyomán felismerte és igazolásra szólította fel. Mergel, — akinek a feje véres volt — a rendőr kérdésre azt felelte, hogy Schwarz Józsefnek hívják, de miután szembesítették mesterével, Niki Szilviuszal, nem tagadhatta tovább kilétét. A csendőrök letartóztatták és Ujaradra kísérték. A délután folyamán az aradi vár puskaművese egy noteszhönyvet talált a Marosparton, amelynek lapjaira Mergel két tucsolevelet írt. Az egyik bátyjának a másik pedig Matis Gizella szüleinek szól. Mindkettőben elmondja Mergel, hogy szerelmes volt a leányba s miután az nem akart többé vele szóba állni, mindkettőjüknek meg kell halni. A könyvet Mergel szökése közben hajította el. Mergelnek különben az volt a szándéka, hogy vetélytársát is megöli, de nem találta meg s így lemondott tervéről.

— A tollkereskedő drága kalandja. Budapestről je'entik: Grünfeld József bástópolyai tollkereskedő, aki a Rémi-szállóban lakik a rendőrségen följelentést tett, hogy 10 ikéről 11 ikére virradó éjjel harminckét darab ezrest loptak el tőle. A pénz fekete öt-hatkezeses pénzárcaiban volt. Grünfeld tegnapelőtt vette föl a pénzt és tegnap este különböző mulatóhelyeken fordult meg. Hajnal tájban az Amor-kávéházba ment, megelégedés illuminált állapotban volt, de határozottan emlékszik arra, hogy a kávéházban a pénze még megvolt. Reggel hét órakor ment a szállóba, ahol délelőtti tizenegy órakor, amikor fölbradt, vette csak észre a pénz és a tárca eltűnését. A rendőrség egy rendőri felügyelet alatt álló leányt bekísért, aki Grünfeldhez csatlakozott, amikor ez az Amor kávéházba ment. A nyomozás azonban mindeddig eredménytelen és nem lehetetlen az sem, hogy Grünfeld a pénzt elvesztette.

— A methyalkohol. Európai körutra indult, úgy látszik a gyilkos methyalkohol. A berlini rémségek s a lipcsei mérgezések után, most már Bolognában pusztítja a szegény embereket. Egy táviratunk jelenti, hogy tegnap ott meghalt két ember, aki methyalkoholból készített pálinkát ivott. Tíz más megmérgezett, súlyos betegen a kórházban fekszik. A hatóság szigorú vizsgálatot indított, hogy a mérgező pálinka készítőjét kinyomozza.

!! Hatóságilag engedélyezett végeladás !!

Összes raktáron levő kész **cipőárui-**
mat üzletfelosztás miatt minden elfo-
— gadható árban **kiárusítom.** —

KLEIN JÓZSEF
— ARADON, PETŐFI-UTCA. —
Varosi és megyei telefon szám 826.

— Utazás a vasúti kocsik alatt. Kassáról jelentik: Boricsék József 16 éves mobácsi fiú, aki a kassai javító-intézetben volt elhelyezve Szűcs István nevű társával Szilveszter-éjszakáján megszökött az intézetből. A két suhanc a Budapestre induló vonat kocsija alá bujt és együtt tették meg az utat Fűzesabonyig, ahol Szűcs elvált barátjától. Boricsék tovább utazott Budapestig, ahol vonatot cserélt és a pécsi személyvonat kocsija alá bujt és így szerencsésen eljutott Villányig. Eddig folyton éjjel utazott és így nem tűnt fel a kocsik alatt bujkáló fiú. Villányon azonban megunt a bujkálást és beszállt egy Mohács felé induló teherkocsiba, hol a hordók közé elrejtőzve tette meg az utat Mohácsig. Itt azonban elesípték és visszaszállították a kassai nevelőintézetbe.

— Degradált bohózat. A budapesti *Folies Caprice* műsorán elcsúszta egy kacagtató bohózat szerepét. A címe: *Udvari vadászat*, szerzője: Szatir. Az udvari vadászat főszereplője XXXII. Leonárd, Skandalusja királya, akinek személye körül játszódik az egész mulatságos cselekmény. A rendőrség tudomásul vette a darabot, a publikum pedig végignévett. Nos, tegnap a darab tizenegyedik előadásán az ügyeletes rendőrfelügyelő felkereste Keleti Lajost, a *Folies Caprice* tulajdonosát és közölte vele, hogy ebben a formában nem mehet az *Udvari vadászat*. Vagy megváltoztatják, vagy lekerül a műsorról. De nem kerül le a műsorról. Ma estétől XXXII. Leonárd királyból egyszerű herceg lesz és nem szólítják többé felséges urnak, hanem egyszerűen herceg urnak.

— Megmentett milliók. *New Yorkból* jelentik: A tegnap esti leégett Equitable biztosító intézet palotájának romjai közül ma kétszáz millió dollár értékű értékpapírokat sikerült kimenteni.

— Kirabolt postás. Vakmerő postarablás történt a temesmegyei Knéz községben. A postai küldőnk kedden este, mint rendesen, gyalog ment ki a közeli vasúti állomásra. A postát és értékeket egy zsákban vitte. Gyafutlanul haladt az uton, amikor hirtelen hatalmas ütés érte hátulról. Az orvtámadó fajbevágta a küldőnköt, aki eszméletlenül rogyott össze. Azután elrabolta a postaszákokat és elmenekült. Több járőrként találta meg a vérbe fagyott küldőnköt az ut szélén. A csendőrség erélyes nyomozást indított a rabló kézrekerítésére. A postás állapota súlyos.

— Radikális gyógymód. Temesvárról jelentik: Várkonyi János medvesi lakost tegnap éltveszélyes sérüléssel szállították be a temesvári kórházba. A szerencsétlen ember már hosszabb idő óta erős gyomorfájdalmakban szenvedett. Görcsök kínozták és napokig fekvett iajveszékelt. Tegnap éjszaka ismét erőt vettek rajta a fájdalmak és akkor radikális gyógymóddal fordult az orvosokhoz. Egy hatalmas késsel felvágta a hasát. Az őt kihallgató rendőrtisztviselőnek elmondotta, hogy nem akarta magát megölni, hanem csak a tarthatatlan fájdalmakat vélte lecsendesíteni, ha sebet ejt a testén.

— Rendőri hírek. Ma délután Bagyinka Miklós kovácssegéd, aki Hidvégi Pál kocsiagyártó műhelyében dolgozott, a furógéppel jobb kezén súlyos sebeket ejtett. Kórházba szállították. — A Szabadság tér 2. számú ház egyik lakásában az ebédlő és szalon közti ajtó osztógerendája, melynek vége a kúrtóba van beépítve, tüzet fogott és égni kezdett. A tűzoltóság oltotta el a tüzet.

— Öngyilkosság — öngyilkosság miatt. Ma este nagy adag szódavíz ivott Szaffián Irén 17 éves cselédleány, aki már hosszabb ideje volt Zucker Ferenc szolgálatában és ennek Flórián-utca 14. számú lakásán követte el az öngyilkosságot. A leány azért készült megválni az élettől, mert az udvarlója meghalt. Ez is öngyilkossá lett. Szíven lötte magát, mert egy leány nem hajlott a szerelmi ajánlatára. Mikor Szaffián Irén ezt egy hátrahagyott levélből megtudta elhatározta, hogy meghal. Alighanem teljesülni fog a kívánsága, mert ekkora adag mérget ivott, hogy a sérülései halálosak. A kórházban ápolják.

— A zsinagógából. A templomi előjáróság tudomásra hozza, hogy holnap (péntek) este az istentisztelet egynegyed öt órakor kezdődik.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 11-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: Született: Molnár István vasúti kocsirendezőnek Lajos nevű fia. Veres Imre postásnak Erzsébet nevű leánya. Galutz István napszámosnak István nevű fia. Gutbrod Pál fényképésznek Ferenc nevű fia. Badi István fékezőnek Ferenc nevű fia. Perzsol Péter csizmadiának Ferenc nevű fia. Pomlik István kocsisnak Julianna nevű leánya. Nádray Aurél máv. hivatalnoknak Magda nevű leánya. Novák János fékezőnek Julianna nevű leánya. Nyíri József fűtőnek Piroška nevű leánya. Várárhelyi János főellenőrnek György nevű fia. Mihajlovics Lázár fuvarosnak Ilona nevű leánya. Meghalt: Özv. Junkert Mátyné 38 éves vasúti hivatalnok özvegye. Skaliczky Ferenc 4 hónapos fiú. Bergmayer Jakab 50 éves kőművesmester. Özv. Ziegelmoguer Mátyné 74 éves szobrász özvegye. Nikolovics Endre 87 éves magánzó. Tóth Anna 49 éves napszámos. Szilágyi Mihályné 75 éves postakocsi neje. Házasság nem fordult elő.

— Orosz gyermekzenekar a Központban. A Központi-kávéházban január hó 11-től egy orosz gyermekzenekar hangversenyt rendez. A gyermekzenekar operákat, operettekét és általánosan közkedvelt dalokat fog érdekes műsorral eljátszani. 148

— Páratlan alkalmi bevásárlás. Tulhalmozott raktár miatt bevásárlási áron árultja Weinberger Ferenc ékezerész Arad, Andrássy-tér 20. (Fischer Eliz-palota) remek szép ékszereit, zsebóráit és ezüstmű raktárát. Telefon 489. 6029

— Karácsonyról megmaradt nagymennyiségű rongált dobozu *levélpapírokat minden* elfogadható árban árul Kerpel Izsó papírkereskedése. 4871

— Egész könyvtárakat és hangjegyeket vesz Kerpel Izsó könyvkereskedése. 4871

— Olcsó üzleti könyvek Ingusz J. és Fia Weitzer János utcában egyesített könyv- és papírkereskedésében. Telefon 517. 6071

— 60 kötet könyvet havi 1 K. 40 f.-ért (Vidékre 2 korona 40 f.-ért) és 180 hangjegyet havi 2 K. 40 f.-ért ad kölcsönbe Kerpel Izsó kölcsönző-intézete helyben és vidékre is. E cég vásárol egész könyvtárakat. 4871

— Saját érdekében ajánlom a t. vevőközönségnek, hogy tekintse meg a szépen szortírozott és a legkényesebb ízlésnek megfelelő farsangi kiállítást, hol óriási választék van a legizlésebbé dísz tárgyak és használati cikkekben, melyek legolcsóbban beszerezhetők. Képek keretekben legnagyobb választék és legolcsóbban lesznek elkészítve. Fischer Mór üveg, porcellán, lámpa és díszműtáru kereskedés, Andrássy-tér 20. Varosi és megyei telefon 568. sz. 5928

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Meghívó. Az „Aradi Internátus Egyesület” Glattfelder Gyula csanádi püspök elnöksége alatt folyó évi január hó 14-én délután 3 órakor a városháza első emeleti tanácstermében tartja alakuló közgyűlését a következő tárgysorozattal: Elnöki megnyitó. Az alapszabályok ismertetése. Az alakulásnak kimondása. Egyéb indítványok. Az előkészítő bizottság nevében Múlek Lajos dr. k. r. közjegyző tisztelettel kéri Arad város intelligens közönségét, hogy ezen a közgyűlésen minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjék.

TARKASÁGOK.

(Nem baj.) Nemrégiben történt, hogy egy aradmegyei nagybirtokos felesége megszökött a kocsisával. A botrány természetesen nagy felzúdulást keltett, a szomszédokban süttögtak az ügyről, de a férjet mindenki megkímélte attól, hogy előtte szóba hozza a dolgot. A napokban azonban egy falusi jegyző látogatta meg a földesurat. Kínosán húzta valahogy a társalgást, de végre is kifogyott minden témából és — tapintatosan szóba hozta az ügyet:

— Igaz kérem, hogy a kedves felesége megszökött a kocsisával?

A társaság elképedt. Pár peronyi kínos oszondtámadt s végül is a földbirtokos mentette ki a kellemetlen zavarból a társaságot. Nyugodtan fordult a tapintatlan kérdezősködőhöz.

— Igaz, de nem tesz kérem semmit! Ugyis fel akartam mondani annak a *fiúknak*!

(A művelt család.) Protzéknaál zsúr volt. Minden szép, finom és drága volt, csak Protz ur diskurzusai rontották gyakran a hatást. Attól eltekintve, hogy az idegen szavakat rosszul használta, más tekintetben is gyakran blamírozta magát. A zsúr után felesége szemrehányást is tett neki ezért:

— Na, ma megint blamíroztad magad, mikor X. ur Botticelliről kezdett beszélni! Tudhatnád már, hogy Botticelli nem vörös bor, hanem egy angol sajt!

VIDÉK.

Katholikus népmisszió. Glattfelder Gyula csanádi püspök s hó tizenharmadikán, szombaton délután Ujszentannára utazik, ahol részt vesz a most folyó missziók befejezésén. A missziókat Bauer György dr. kanonok és Fiedler István karkaplán tartják, akik már hétfőn utaztak Ujszentannára.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	857
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	151
Nyomda	151

Anyuskám, itt az alkalom!

Hogy egyszer ebben a drága világban mi is a „No felejtse el” bekezdésű hirdetést. Olvasd csak el a lapban

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEZÉS

= Elmozdított vezérigazgató. Szamosújvárról jelentik: A Deési Hitelbank igazgatósága mai ülésén Fényes László vezérigazgatót nyugdíjazta és kimondotta, hogy a bankot ért 102.000 korona hitelezési veszteséget Fényes nyugdíjából le fogja vonni és pedig azért, mert a hitelezéseket Fényes vezérigazgató az igazgatóság tudta és beleegyezése nélkül eszközölte. Az igazgatóság különben a kárért felelősséget vállal és ezt ma körlevélben tudatta az érdekeltekkel.

= Új cég. Temesvárról jelentik: A temesvári Józsefvárosi Takarékpénztár mai igazgatósági ülésén elhatározta, hogy az intézet cégét megváltoztatja és Temesvár Városi Takarékpénztár cég alatt folytatja működését.

= Rendezési kísérletek. Szegedről jelentik: A Délmagyarországi Közgazdasági Bank fizetés képtelenségi ügyében a tárgyalások folynak. A vezetőség bizik abban, hogy az ügyeket sikerül rendezni és meg fogják kapni a moratoriumot.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

(Árnyékolt árak)

Budapest, január 11

Készáru.

Amerika 1/4-el olcsóbb. Kínaiak vételkedv gyenge 5 ezer mm. változatlan.

Az árak 50 fillérként számítva:

Határidő.

	Déli sáviat	2 órai sáviat
Búza 1912. áprilisi	11.70	11.71 11.72-11.73
Búza 1912. májusra	11.54-11.55	11.56-11.59
Búza 1912. októberi	10.87-10.88	10.91-10.92
Rózs 1912. áprilisi	10.18-10.19	10.20-10.21
Rózs 1912. októberi	8.97-8.98	8.99-9.00
Tengeri 1912. májusi	8.52-8.53	8.54-8.55
Zab 1912. áprilisi	9.64-9.65	9.66-9.67
Zab 1912. októberi	8.39-8.40	8.41-8.42

Budapesti értéktőzsde (Táv. leletés).

— Január 11. —

Magyar aranyárjádék 40/100	110.25
Magyar koronajárjádék 40/100	90.55
Magyar koronajárjádék 3 1/2 %	78.75
Magy. földterherm. kötvény 40/100	91.25
Horvát-szlavon földterherm. kötvény	92.50
Magyar nyeregyorsajegy kölcsön	110.00
Tiszazsáb. és szegedi sorsajegy kölcsön	149.00
Osztrák járadék papírban	91.50
Osztrák járadék esztibe	94.50
Osztrák járadék aranyban	115.00
Osztrák koronajárjádék 40/100	91.50
1880. évi osztrák államsorsajegy	159.00
Osztrák-magyar bankrészevény	20.00
Magyar hitelbank-részevény	855.00
Osztrák hitelintézet részvény	854.50
Osztr.-magy.-államvasúti részvény	728.00
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.08
Német birodalmi márká	117.55
London vista	240.87 1/2
Páris vista	95.47 1/2
20 márkás arany	23.54

A Temesvári Lloyd-Társulat

tarmény-csarnokának hivatalos árjegyzése

Távlati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1912. január 11.

Búza (szekvany-minőség):

16 kilogrammos	—	—	—	10.70-10.75
17	—	—	—	10.75-10.80
18	—	—	—	10.85-10.90
19	—	—	—	10.95-11.00

Búza (Temesvári keresk. ár):

15 kilogrammos	—	—	—	10.65-10.75
Rózs	—	—	—	9.25-9.30
Arpa	—	—	—	8.50-8.60
Zab	—	—	—	8.60-8.70
Tengeri	—	—	—	7.70-7.80

Kőbányai sortéslap.

Jan. 11.

Január 10. Magyar előrendű: Fialat nehéz (páronként 820 kilogrammon felüli súlyban) 140-150 fillér. Fialat közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban) 148-150 fillér. Közép (páronként 240-280 kgr.) 150-152 fillérig.

Sortéslétszám: 1912. évi január hó 8. napján volt készlet 21085 drb. — 1912. január hó 9 én felhajtott 67 drb. — 1912. január 9 én szállított 70 drb. — 1912. jan. 10. napjára maradt készletben 21082 drb.

A hivatali sortéslétszám irányszata: lenyha.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Péntek, 1912. január hó 12-én

A) Bérletszünet. A) Bérletszünet.
Szamosy Elza, Környei Béla, Dienzl Oszkár Nagy hangversenye.

Műsor: I. rész:

1. Zongora szám. Dienzl Oszkár.
2. Puccini: Aria Toscából — Környei Béla.
3. Verdi: Aria Don Carlosból — Szamosy Elza.
4. Wagner: Gral Legenda — Lohengrinből — Környei Béla.
5. Wagner: Erzsébet belépője — Tannhäuserből — Szamosy Elza.

II. rész:

6. Zongora szám. Dienzl Oszkár.
7. Puccini: Ketős a „Nyugat leányából” — Szamosy Elza és Környei Béla.

Kezdete este 8 órakor.

URANIA

mozgóképés színház.

(2 óra szünet) — 1. rész. Szabadság-tér mellett. Ma pénteken, 1912. január 12.

1. Betti imádója. Bohózat. — 2. Olasz lovasság. Látványosság. — 3. A portás. Humoros.
4. A kémnő. Szenzációs dráma. 3 felvonásban. A címszerepet: Asta Nielsen a világhírű tragika játssza. Sláger kép.

Kezdés a. a. 6 óráig kezdve este 11 óráig.

Árjegyzék: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 40 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fill.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában

Magyar Tudományos Színház aradi színház.

Ma pénteken 1912. január 12-én.

3 napos szenzáció.

A leánykereskedő ur. Szenzációs társadalmi dráma. 3 felvonásban.

Ezt megelőzik kacagtató műsoron kívüli számok.

Az előadások kezdete délután fél 6 órától folytatódóan 11-ig tartanak.

Előadások árak: a szerződésen alapuló ártól megkülönböztetve.

Előadások bármikor be lehetnek állítva.

NYILTTÉR.*

Limbek János és fia

első magy. kir. szab. erkölcsegyháza és temetőrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Alulírottak szomorodott szívvel tudatják a forrón szerzett és felejthetetlen jó nő, illetve édesanya, anyós, testvér, nagynya és rekon

Greffner Gusztávné

szül. Ternajgó Máriának

folyó évi január hó 9-én, esteli 10 órakor, életének 71 ik és boldog házasságuk 44 ik évében, hosszas szenvedés és a halálklék szentegeének ártatos felvételét után történt jobblára szenderült.

A boldogult földi maradványai január hó 12-én délután 2 órakor fognak a gyászházban, róm. kath. egyház szertartásai szerint beszentegetni és a gyoroki temetőben lévő sírkertben örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő szent-missa a boldogult lelki üdvéért január hó 13-án, a délelőtti órákban fog a gyoroki plébánia templomban az egek Urának bemutatni.

Áldás emlékére!

Kúv, 1912. január hó 10-én.

Greffner Gusztáv férje, Emilia férjezett K. hely Istvánné, Mariska férjezett Gyalokay Jenőné gyermekei: Kethely István, Gyalokay Jenő veje, Kethely Olga, Kethely Pálma, Kethely Pistike unokái, özv. Aterle Antalné szül. Ternajgó Ida, Basel Elekné szül. Ternajgó Emilia, özv. Vangyel Istvánné szül. Ternajgó Etelka, Oláh Endréné szül. Ternajgó Julia testvérei.

155

Egy perfekt könyvelő és egy gyakorlott irodista

kerestetik mielőbbi belépésre.

Ajánlatok igényeik felemlítésével a lap kiadóhivatalába küldendők.

160

Báli harisnyák és keztyűk, sportcikkék legnagyobb választékban

Bársony Andor

harisnya-, kötött és szövött-áru üzletben kaphatók

5961

Arad, Szabadság-tér 17. szám.

Telefon 642. szám.

Permetezőjavítások elfogadtnak.

M. kir. szabadalmazott

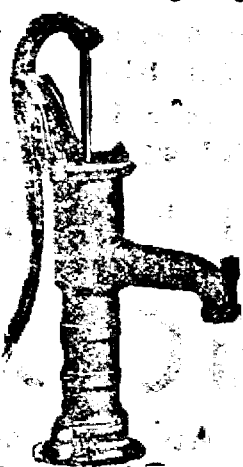
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi-csővek legolcsóbb gyári árakon. A szivattyu-hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlőmagvak, héjak és egyéb tisztátalanságok azonnal továbbíthatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik, és a bori nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

golyó szelepekkel. 1701

Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéséért 3 évi jótállás (ingyen javítás) hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű, belül gummizott kendercsövek a legolcsóbb árban.

Kutak

hozzávaló

csövekkel

a legolcsóbb gyári árakon.

HÖNIG OTTÓ

m. kir. szabadalmazott tüzi fecskendő- és szivattyukészítő.

Arad, Rákóczi-u. 27. sz.

Hogy én azt nem tudtam!!!hogyan hol kell a finom és igen olcsó**TEÁ-t és RUM-ot**

vásárolni.

1/4 kiló Carton igen finom császár keverék tea	2.50 kor.
1/3 literes üveg igen finom „Hungária” rum	4.75 „
1/2 literes üveg igen finom „Hungária” rum	1.10 „
1 „ „ „ „ „Jamaica” I.	2.20 „
1/2 „ „ „ „ „Jamaica” I.	1.80 „
1 „ „ „ „ „Jamaica” I.	3.60 „

Postal megrendelések naponta pontosan elintéztetnek.

VOJTEK és WEISZ

Arad, Andrassy-tér.

Mindennemű finom francia illatszerek, hölgyporok, szappanok, kölni-vizek, szárvizek, fogkefék stb. nagyraktára.

Fábián és Társa

Arad, Förray-utca 8. Román templom-épület. Városi és megyei telefon 494.

Legszebb és legjobb alkalmi ajándék, egy jó, finom

varrógép, kerékpár

vagy egy szép

Gramofon (beszélő-gép).

Kapható kedvező részletfizetéssel feltételek mellett jótállással.

Ugyanott egy román flu beltiszolgálatnak felvételük. 7001

Alkalmi vételek

és eladások

Ékszer- és tárgyakban

vagy az értéktárolókban, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weitzer lánc-utca, Minorita-palota.

Zálogcédlák

arany és ezüstművek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmegkezdőbb árban megvételnek vagy más tárgyra átvételnek

TELEFON 488.

TELEFON 495

Gyermekek és felnőttek általegyenként kedvelt legjobb ízű **Hajós-féle****Csukamájolaj**

most érkezett meg. E fontos és nagy táperekjű szer kitűnő hatásának bizonyult mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögéskor, fejlődésben visszamaradt gyermekeknek, stb. stb.

Ára egy üvegnek 2 korona. 422

Fagydagánatok

elmulasztására, fagyviszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a „Frigin”

Ára egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete**Hajfestő**

a „MELOGEN”. Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára 421

2 korona.

Kitűnő amerikai**gummi**

a „NITER” 6 darab egy eredeti fémdobozban 2 korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszerlátnak ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a megyeháza szomszéd

Ne felejtse el!

Női és férfi divat-szükségleteit

Németh Istvánnál

(Andrassy-tér 20. Fischer Elíz palotában)

beszerezni, ahol az összes áruk a mai naptól

minden elfogadható árban lesznek rendelkezésre bocsátva.

U. m.: vászon, schiffon, asztalneműek, selyem divatszövetek, creton és barchetek, továbbá szőnyegfüggöny, paplan, madráoz, ág- és asztalterítők, ezenkívül sok más e szakmába való cikkek. 95

Szives meggyőződését kéri a tulajdonos.

Popper

Testvérek

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

Forray-utcában

VILÁGHIRŰ MŰVÉSZNŐK

Ivonne de Treville,
Arnoldson Sigrid,
Medgyaszay Vilma,
Szamosi Elza,
Petrás Sári,
Fedák Sári,
Berky Lili stb.

mind, mind az egész ország hálgyközsége csakis Dr. BIRÓ-féle tkrv. védett

Havas gyopár krém

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Nagy tégely. 1 kor. Szappan. 70 fill.
Mosdóvíz. 1 kor. Puder. 1 kor.

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVAR

Gőzeke szántás

A Ganz és társa gépgyárnak keze-

lésem alatt álló kétrendszerű 4 drh

gőzeke garnitúra részére már most

vállalok

szántás sokat

gyepteréseket

Különösen ajánlom remek

ekenekkel az 5" tava szántás

való szántás

koronáért

koronáért

koronáért

koronáért

koronáért

koronáért

koronáért

Költözködők figyelmébe!

És illárkai

Koch Daniel

Arad, Deák Ferenc-utca 42. lve 2

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Eladó.

Vogel László

Vogel László

Vogel László

Vogel László

Vogel László

Vogel László

Vogel László

Vogel László

Vogel László

Vogel László

Vogel László

Vogel László

Vogel László

Vogel László

Vogel László

Vogel László

Kraľovánszky Kálmán,

Kraľovánszky Kálmán,

Kraľovánszky Kálmán,

Kraľovánszky Kálmán,

Kraľovánszky Kálmán,

Kraľovánszky Kálmán,

Szóló

Szóló

Szóló

Szóló

Szóló

Szóló

Szóló

Szóló

Szóló

Szóló

Nyomtatványok

Nyomtatványok

Nyomtatványok

Nyomtatványok

Hámory-gazdaság

Hámory-gazdaság

Hámory-gazdaság

Hámory-gazdaság

Hámory-gazdaság

Hámory-gazdaság

Hámory-gazdaság

Hámory-gazdaság

Hámory-gazdaság

Hámory-gazdaság

3880—1911. tkv. sz.

Árverési hirdetés és kivonat.

A nagyhalmágyi kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság köz-hírré teszi, hogy Lukács János páfrányosi lakos végrehajtónak Nikodin Angelina, Markán Györgye, Drágos Petru, Lui Györgye és Pászák Mária páfrányosi lakos végrehajtást szenvedők elleni 700 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán a nagyhalmágyi kir. járásbíró-ság kerülésében fekvő és 1. a páfrányosi községi 6. sz. telekjegyzőkönyvben A. I. 1—6., 8—13., 15—16., 18. sorsz. mu ingatlanok B. 14. és B. 15. alatti hányadai 369 korona kikiáltási árban,

2. a páfrányosi 6. sz. telekjegyzőkönyvben A. + 1. sorsz. alatt felvett ingatlan B. 14. B. 15. alatti hányadai 363 korona kikiáltási árban,

3. a páfrányosi 6. sz. telekjegyzőkönyvben A. + 2. sorsz. ingatlan B. 14. B. 15. alatti hányadai 4 korona kikiáltási árban,

4. a páfrányosi 6. sz. sz. telekjegyzőkönyvben A. + 3. sorszám alatt felvett ingatlan B. 14. és 15. alatti hányadai 18 korona kikiáltási árban,

5. a páfrányosi 6. sz. telekjegyzőkönyvben A. + 4. sorszámú ingatlan B. 14. B. 15. alatti hányadai 2 korona kikiáltási árban,

6. a páfrányosi 6. sz. telekjegyzőkönyvben A. + sorsz. ingatlan B. 14. B. 15. alatti hányadai 5 korona kikiáltási árban,

7. a páfrányosi 6. sz. telekjegyzőkönyvben A. + 6. sorsz. ingatlan B. 14. B. 15. alatti hányadai 33 korona kikiáltási árban,

8. a páfrányosi 248. sz. telekjegyzőkönyvben A. + 1—2. sorsz. ingatlanok 12 kor kikiáltási árban,

9. a páfrányosi 250. sz. telekjegyzőkönyvben A. I. sorszámú ingatlan 18 korona kikiáltási árban,

10. a páfrányosi 250. sz. telekjegyzőkönyvben A. + 1. sorsz. ingatlan 18 korona kikiáltási árban,

11. a páfrányosi 250. sz. telekjegyzőkönyvben A. + 2. sorsz. ingatlan 21 korona kikiáltási árban,

12. a páfrányosi 250. sz. telekjegyzőkönyvben A. + 3. sorszámú ingatlan 26 kor kikiáltási árban,

13. a páfrányosi 259. sz. telekjegyzőkönyvben A. + 1. sorsz. ingatlan B. 1., illetve B. 4. és B. 5. alatti hányadai 58 kor kikiáltási árban,

14. a páfrányosi 260. sz. telekjegyzőkönyvben A. I. 3. sorszámú ingatlan 7 korona kikiáltási árban az 1912. évi január hó 25. napjának délelőtt 9 óráigkor Páfrányos községében megrendezett nyilvános árverés alá fognak kerülni az alábbi feltételek mellett:

1. a páfrányosi 250. sz. telekjegyzőkönyvben C. 1. alatt özv. Nikodin Tógyerné szül. Drágos Mária javára és a páfrányosi 259. sz. t. j. vben C. 1. alatt özv. Budugán Mária és C. 2 alatt özv. Budugán Györgyné szül. Tamás Anna javára özvegyi haszonélvezeti, illetve özvegyi és eltartási szolgalmi jogokat ez az árverés nem érinti.

2. Az ingatlanok a kikiáltási árak az 1908. XIX. t.-c. 26. §-ában megjelölt hányadain alul el nem adhatók és vevő a bánatpénzt az 1908. XLII. t.-c. 25. §-a értelmében kiegészíteni köteles.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 % at vagyis

1. a páfrányosi 6. sz. telekjegyzőkönyvben A. I. 1—6., 8—13.,

15—16., 18. sorsz. alatti ingatlanok B. 14. B. 15. alatti hányadai után 36 korona 90 fillért.

2. A páfrányosi 6. sz. telekjegyzőkönyvben A. + 1. sorszámú ingatlan B. 14. B. 15. alatti hányadai után 30 korona 30 fillért.

3. A páfrányosi 6. sz. telekjegyzőkönyvben A. + 2. sorszámú ingatlan B. 14. B. 15. alatti hányadai után 40 fillér.

4. A páfrányosi 6. sz. telekjegyzőkönyvben A. + 3. sorsz. ingatlan B. 14. B. 15. alatti hányadai után 1 korona 80 fillért.

5. A páfrányosi 6. sz. telekjegyzőkönyvben A. + 4. sorszámú ingatlan B. 14. B. 15. alatti hányadai után 20 fillért.

6. A páfrányosi 6. sz. telekjegyzőkönyvben A. + 5. sorszámú ingatlan B. 14. és B. 15. hányadai után 50 fillért

7. A páfrányosi 6. sz. telekjegyzőkönyvben A. + 6. sorszámú ingatlan B. 14. B. 15. alatti hányadai után 3 kor. 20 fillért.

8. A páfrányosi 248. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 1—2. sorsz. ingatlan után 1 korona 20 fillért.

9. A páfrányosi 250. sz. telekjegyzőkönyvben A. I. 1. sorszám alatti ingatlan után 1 korona 80 fillért.

10. A páfrányosi 250. sz. telekjegyzőkönyvben A. + 1. sorszámú ingatlan után 1 korona 80 fillért.

11. A páfrányosi 250. sz. telekjegyzőkönyvben A. + 2. sorszámú ingatlan után 2 korona 10 fillér.

12. A páfrányosi 250. számú telekjegyzőkönyvben A. + 3. sorszámú ingatlan után 2 korona 60 fillért.

13. A páfrányosi 259. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 1. sorsz. ingatlan után 5 korona 30 fillért.

14. A páfrányosi 260. sz. telekjegyzőkönyvben A. I. 3. sorszámú ingatlan után 70 fillért készpénzben, vagy az 1881 november hó 1-én kelt 3333. sz. I. M. rendelet

8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánat pénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

4. Vevő köteles a vételárát 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számított 45 nap alatt, minden egyes vételár-részlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsán az 1881. december 6. évi 39425. sz. I. M. rendeletben előírt módon a körösbökenyi kir. adóhivatalnál mint bírói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

5. Vevő köteles az épületeket a birtokbavétel napjától tűzkár ellen biztosítani és a biztosítási bírcát ugyanazon naptól számított 15 nap alatt ezen bíróságnál bemutatni.

Az árverési feltételek és hirdetmény többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró-ság telekkönyvi hatóságánál és Páfrányos, Keresztesspatak, Irtásfalva és Hosszúsor községek előjáróságainál megtekinthetők.

Nagyhalmágy, a kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóságnál, 1911. október hó 23-án.

Gálffy, s k
kir. járásbíró.

158

KÁVÉ
allandóan frissen pörkölve.
TEA
legfinomabb fajokból keverve.
RUM
eredeti és saját töltésű üvegekben csakis az

ATLANTIKA

KÁVÉ és TEABEHÓZATALNÁL

Arad, Andrassy-tér 20. sz. a. kapható.

Telefon 609. szám.

Nagymennyiségű

maculatura
jutányos áron eladó.

Aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága.

2769—1911. I. sz.

Pályázati hirdetés.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak részvénytársaság az általa alapított Boros Beni-féle ösztöndíjra a következő feltételek mellett pályázatot nyit:

1. Az ösztöndíjra pályázhatnak azon ifjak akik a technikai pályára készülnek és a műegyetem rendes hallgatói.

Elsősorban néhai Boros Beni egyenes törvényes leszármazói; másodsorban néhai Boros Beni tes. véreinek gyermekei és ezek törvényes leszármazói; harmadsorban az aradi és csanádi egyesült vasutak hivatalkainak fiai; negyedsorban Arad vagy Csanád vármegyei és Arad városi illetőségi ifjak.

2. Az ösztöndíj évi 800 korona, azaz Nyolcszáz korona, mely összeg utólagos félévi részletekben és pedig minden év január 15-én és július 15-én f g az ösztöndíjt élvezőnek kifizettetni.

3. Az ösztöndíj egy ifjunak az 1911—12. tanév II. félévétől kezdve legfeljebb három és fél egymás után következő évben, vagyis addig az időig adható, míg az előírt szigorlatokat letenni módjában van; tartozik azonban az ösztöndíjt élvező félévenként a vasut igazgatóságánál igazolni, hogy a műegyetem rendes hallgatójaként be van írva és az ott töltött időre előírt colloquiumokat illetve vizsgákat letette, mit ha egyszeri felhívás dacára teljesíteni elmulasztaná és ezen mulasztásának méltánylást érdemlő okát nem igazolná, az ösztöndíj tőle megvonható.

4. Az ösztöndíj adományozása és odaítélése az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatóságának lévén fentartva, fe hivatnak az ösztöndíjra pályázó ifjak, hogy bélyeggel ellátott folyamódásukat az 1. és esetleg 3. pontban felsorolt igazolványokkal felszerelve 1912. évi január hó 25-ig alulírt igazgatósághoz benyújtsák.

Arad, 1912. január hó 10.

**Aradi és csanádi egyesült vasutak
részvénytársaság.**

154

Ha valakinek minden este egy-
esetben belátásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József főh. ut. 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 257. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útjánvalon küldendők — a szövegben a szöveg elter — avagy levélbélijegyekben. Tudakozódással a hirdetés száma mindenkor küldendő. Levélbéli megkereséseknél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, és esetében, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetéseket díja a szöveg száma szerinti számítódik. Minden szöveg 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveg a köziratban néhuzással jelölendő. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kérésére díjtalanul megszerkeszt. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

LEVELEZÉS.

„A kezdet kezdetén“
jeligére levél van a kiadóban 161

„Szeretel vágyom“
jeligének a kívánt helyen levél
van. 28

Gummi cikkek
legfinomabb minőségben Vojtek és
Weisznál. I-5251

OKTATÁS.

Németül beszélni 159
ki tanítaná meg honoráriumért
vagy szórakozásból egy fiatal em-
bert? A levelet a kiadóhivatalba
kérem címezni „Ujságíró“ jeligére.

Ha pecsétet aruhája
csak a „Purinált“ használja. Vojtek
és Weisz-tól I-5251

Középliskolai
magántanulókat felelősséggel elő-
készít mérsékelt díjazás mellett
Steiner, Chorin Áron-u. 1 106

Szép fogakat
ápolni kell. Legajánlatosabb Vojtek
és Weisz Dentolín fogcseréje. I-5251

ÜZLETEK.

Kiadó
szokás üzlethelyiség, szép világos,
ugyanott 2 butorított utcai szoba
Luther Márton-utca 1. sz. a., eset-
leg azonnal is átvehető. 5188

Jéforgalmu
eukorkafizlet másoldalu elfoglalt-
ság miatt eladó, esetleg ovadé-
képes üzletvezető keresetlik. Bő-
vebbet: Németh Imre Forrai-utca
2. szám. 140

INGATLAN.

Elköltözés miatt
egy jól jövedelmező bérház, mely
még 5 évig adómentes, kedvező
feltételek mellett szabad kézből
eladó. Bővebbet a háztulajdonos-
nál, Arad, Varjassy József-utca 32.
110

Miken Kelemen-utca 31. sz.
ház eladó. Bővebbet Csernovics
Péter-utca 27. Bozsidárnál. 186

Eladó
S. Határ-utca 16. számú ház, 5
utcai szoba és mellékhelyiségek.
Bővebbet Aulich Lajos-utca 18.
szám. 119

Varjassy József-utca
9. szám alatti emeletes ház szabad-
kézből eladó. Értekezhetni ugyan-
ott. 142

KIADO LAKÁS.

Nagyobb lakás
Neuman-palotában májusra ki-
adó. 162

Két utcai
souterrain helyiség üzlet vagy rak-
tárnak és egy két szobás udvari
lakás mellékhelyiségekkel kiadó
február 1-től, Wesselényi-utca 1.
Értekezhetni Grallert J. és Fia
ékszerüzletében, vagy a házmes-
ternél. 28

Lakás fertőtlenítést
legolcsóbban, legjobban végezheti
Vojtek és Weisz fertőtlenítő sze-
reivel. I-5251

ALKALMAZÁST NYER.

Varróleányok
jó fizetés mellett azonnal felvétel-
nek Erdélyi Andorné női varrodá-
jában Aradon, Rákóczy-utca 4.
szám. 46

Keresek
azonnali vagy február 1-re egy
úgyes idősebb segédet, aki a fűszer
és rövid áruban jártas és a román
nyelvet bírja. Izraelita vallásu
előnyben részesül. Ajánlatokat
igény megjelöléssel kérek. Ugyan-
ott egy tanuló felvétetik. Ber-
kovits Herman, Brád. 98

Vasuti vendéglő
és szálloda részére kimérő keres-
tetik. Ajánlatok „Szorgalmas“ jel-
igére a kiadóhivatalba. 151

ALKALMAZÁST KERES.

Házvezetőnő,
csinos, 26 éves elvált asszony, ke-
res állást idősebb, magános va-
gyonos urnál. Durva munkát nem
vállal. Ráday Margit, Simonyifalva
(Aradm.) postrestante. 150

Egy jó megjelenésű
középkorú férfi, ki már nagyobb
társaságnál hosszabb ideig alkal-
mazva volt. a magyar, német, ro-
mán és szláv nyelvet bírja, raktár-
noki állást keres. Szíves megke-
rések a kiadóhivatalba V. A. jel-
igére kéretnek. 102

Több évi
kereskedelmi gyakorlattal bíró, iro-
dai teendőkhöz és pénztárkezelés-
ben jártas leány azonnali avagy
február hó 1. belépésre állást
keres. Szíves ajánlatok. „Pontos“
jeligére e lap kiadója kéretnek.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Tolnai Világlapja 1912-re.
II. füzeté nálam már megjelent
Minden pénteken egy üzlethelyi-
ségemben, mint kívánatra házhoz
szállítva összes kedvezményekkel
eredeti árban kapható. 112000 köte-
tes elsőrendű kölcsönkönyvtár cse-
kely kölcsönöndij mellett Krausz
Paulin, színház-épület. 4481

Kopott parket
tűkőrfényes lesz, ha azt Vojtek és
Weisz parket-pastájával dörzsöli
fel. I-5251

Ingusz I. és Fia
könyv- és papírkereskedése csak
a Weitzer János utcában létezik. A
két üzlet egyesített raktárát igen
olcsón árusítja. — Farsangra a
legelőnyösebb bevásárlási forrás.
Aradváros, megyei és interurbán
telefon 517. 555

Üzleti könyvek
és irodaszerek legutányosabban
Pichler Sándornál Szabadság-tér
1. sz. kaphatók. 2551

A borvédő
megvédi csapon álló megkezdett
borát ecetesedés, virágzás és min-
dennemű borbetegségek ellen. Voj-
tek és Weisz. I-5251

Aradi m. kir. Pénzügyigazgatóságtól.
1058/I. b/1912.

Kályha eladás.
Az aradi pénzügyi palotában
vasbetéttel ellátott díszes, cserép
kandalló f. évi január hó 18-án
d. e. 10 órakor a helyszínén 50
kor. kikiáltási áron felül nyilvános
árverésen megvehető.
Arad, 1912. január 9. M. kir.
Pénzügyigazgatóság. 157

Ezelőtt Bolezni Antal
CZERNÓCZKY M. I.
uri és női cipész-üzlete 3561
Salacz-utca 2. szám.

Hol mértékutáni rendelések leg-
újabb francia vagy amerikai fa-
gonban, legszebb kivitelben, jutá-
nyos árban készíttetnek.
Saját készítményű
czipőraktár
legújabb divat szerint.
A nagyérdemű közönség be-
cseles pártfogását kéri tisztelettel
Czernóczy M. I.

KÖLÖNFÉLE.

Jelentkezzenek
azok a saját hibájukon kívül tönk-
rement, elszegényedett családok,
vagy magánosok, akik a nyomor
elől védelmet, segítséget keresnek.
Jelentkezhetni naponta délután 3
órától 7-ig József főherceg-ut 22.
szám, földszint.

Ha lakását
jól akarja kiadni, forduljon a
Gyorsfutár vállalathoz. 39

Aki butorított szobát
vagy lakást akar kivenni, az for-
duljon a Gyorsfutár vállalathoz. 98

Épület és díszmű bádógos
munkákat legutányosabban készí-
t egy helyben, mint vidéken Diamant
lenő Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán
(Polgári iskolával szemben.) 8681

Ügyes kárpitos
ajánlkozik e szakmába bármily
kárpitos munkák pontos és kitűnő
elvégzésére, egy saját műhelyé-
ben, mint házhoz is, legolcsóbb
árak mellett. Vidékre árfélemelés
nélkül. Stáhl M., Thököly-tér 7. sz.
2287

Minden ragyog,
ha Raport fémtisztítót használ, Voj-
tek és Weisz-tól. I-5251

Erzsébet királyné
köruton

(az igazságügyi palota mel-
lett) épült új házban 1-7
szobás

modern lakások,

műhely és raktárnak alkal-
mas pincék

május 1-re kiadók.

Felvilágosítást ad József-
főherceg-ut 18. szám alatt
a házmeester. 87

Jó egészségének
fentartására használjon mindenki
Kárpáti-féle
epehajtót,
mely a legkíméletesebb fájdalom-
mentes gyomortisztító házi szer.
Izo édes, hatása gyors és biztos.
1 üveg utasítással 40 fillér.
13 üveg franco K 4-80. Kapható
kizárólag a készítőnél
KÁRPÁTI JÁNOS
gyógyszerárban 4275
ARAD, BOROS BENI YÉN.